

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Kolonel tit. der Grenadiers
Redactie: W. DEN TOOM, Commodore
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf
J. G. J. VAN DER HULST, Majoor der Artillerie

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 per jaar. Losse ex. f 1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

OPLEIDINGEN II

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	202
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	203

Redactioneel gedeelte

Verdere vorming van beroepsofficier van de KL, door J. C. Welleman, Majoor van de Generale Staf	204
Verdere vorming reserve-officieren der Infanterie van 1950—heden, door S. Rijke, Kapitein der Infanterie	210
Opleiding dienstplichtig kader, door J. Heimel, Kapitein der Artillerie	217
De voortgezette opleiding bij de parate troepen, door P. Ridder, Majoor der Infanterie en J. H. P. Hauser, res. 2e Luitenant der Infanterie	224
Depot-opleiding, door F. H. Bruggemans, 1e Luitenant van de Verbindingsdienst	232
Meningen van Anderen	239
Nieuwe Uitgave	223
Uit de Buitenlandse Vakpers	247

DE MILITAIRE SPECTATOR, 125e Jaargang nr 5, 201—251, Den Haag, Mei 1956

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Kolonel tit. der Grenadiers
Redactie: W. DEN TOOM, Commodore
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf
J. G. J. VAN DER HULST, Majoor der Artillerie

Abonnement f 3 per kwartaal. Buitenland f 15 per jaar. Losse ex. f 1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

OPLEIDINGEN II

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders	202
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	203

Redactioneel gedeelte

Verdere vorming van beroepsofficier van de KL, door J. C. Welleman, Majoor van de Generale Staf	204
Verdere vorming reserve-officieren der Infanterie van 1950—heden, door S. Rijke, Kapitein der Infanterie	210
Opleiding dienstplichtig kader, door J. Heimel, Kapitein der Artillerie	217
De voortgezette opleiding bij de parate troepen, door P. Ridder, Majoor der Infanterie en J. H. P. Hauser, res. 2e Luitenant der Infanterie	224
Depot-opleiding, door F. H. Bruggemans, 1e Luitenant van de Verbindingsdienst	232
Meningen van Anderen	239
Nieuwe Uitgave	223
Uit de Buitenlandse Vakpers	247

DE MILITAIRE SPECTATOR, 125e Jaargang nr 5, 201—251, Den Haag, Mei 1956

Officiële Mededelingen van het MINISTERIE VAN OORLOG

UIT DE LANDMACHT- EN LUCHT- MACHTORDERS

LANDMACHTORDERS

Nr. 56047 — Oprichting van het dienstvak van officieren voor speciale diensten bij de Koninklijke Marechaussee.

Bij Koninklijk besluit van 15 oktober 1955 nr. 97 is het volgende bepaald.

Artikel 1

Met ingang van 1 november 1955 wordt ingesteld het dienstvak van officieren voor speciale diensten bij de Koninklijke Marechaussee.

Artikel 2

Het dienstvak van officieren voor speciale diensten bij de Koninklijke Marechaussee wordt gesteld onder de bevelen van de commandant van de Koninklijke Marechaussee.

Artikel 3

Het dienstvak van officieren voor speciale diensten bij de Koninklijke Marechaussee zal bestaan uit officieren met de rang van eerste-luitenant of kapitein.

Artikel 4

Voor benoeming tot officier bij het dienstvak van officieren voor speciale diensten bij de Koninklijke Marechaussee, komen in aanmerking:

1. de toenmalige onderluitenanten en adjudant-onderofficieren van de Koninklijke Marechaussee, die reeds zijn benoemd tot officier bij het dienstvak van officieren voor speciale diensten, voor zover zij een organieke functie bij het wapen der Koninklijke Marechaussee vervullen, waaraan de rang van eerste-luitenant of kapitein voor speciale diensten is verbonden;
2. de tot het beroepspersoneel behorende onderluitenanten en adjudant-onder-

officieren der Koninklijke Marechaussee, die naar het oordeel van Onze Minister van Oorlog uitmunten hetzij door moedig en beleidvol gedrag, hetzij door bijzondere talenten, kennis, geschiktheid en aanleg, hetzij door aanhoudend loffelijk gedrag en prijzenswaardige ijver, of wel door verdienstelijke verrichtingen, en die tevens gedurende ten minste twee jaren definitief de rang van onderluitenant en/of adjudant-onderofficier hebben bekleed, en voor zover zij bij het wapen der Koninklijke Marechaussee een organieke functie gaan vervullen, waaraan de rang van luitenant of kapitein voor speciale diensten is verbonden.

Artikel 5

De officieren van het dienstvak van officieren voor speciale diensten bij de Koninklijke Marechaussee, zijn bestemd om die diensten te verrichten, welke hun door of vanwege Onze Minister van Oorlog worden opgedragen zowel in als buiten NEDERLAND.

Nr. 56055 — Het dragen van de baret onder de schouderbedekking.

Het is aan militairen van de Koninklijke Landmacht verboden de baret onder de schouderbedekking te steken, tenzij hiertoe op grond van bepaalde dienstverrichtingen last is gegeven.

Indien de militair binnenshuis (waar- onder ook is te verstaan in kantines, café's, bioscopen, schouwburgen, treinen, enz.) de baret afzet, wordt deze op de meest passende plaats neergelegd of opgehangen dan wel in de hand gehouden.

LUCHTMACHTORDERS

Nr. 56544 — Het dragen van de veldmuts onder de schouderbedekking.

Overeenkomstig landmachtorder 56055, waarbij voor „baret” dient te worden gelezen „veldmuts”.

Mededelingen van de CHEF VAN DE GENERALE STAF

OPGAVE VAN VERSCHENEN VOORSCHRIFTEN ENZ.

1600 4e Aanvulling op Zakboek Verbindingsdienst (Deel 5 - Antennes en Praktijkformules).

1639 4e Opgave van wijzigingen op vs 1639 (nieuw nummer TH 11-168) „Radioinstallatie RC-1, WS 88”.

2505 6e Opgave van wijzigingen en aanvullingen op de Catalogus Legerformulieren, uitgave 1953.

VS 2-1360 Handboek voor de Chauffeur, 2e druk (2e druk is gelijk aan de 1e druk van vs 1360 + 1e Opg. v. wijz.).

VR 5-105 Beladingslijst van een bailey-brug-compagnie.

VR 5-176 Bouwhandleiding voor de Bataljon Infanterie set (veldversterkingsmaterialen).

VR 5-177 Bouwhandleiding voor de Compagnie Infanterie set (veldversterkingsmaterialen).

VR 5-178 Bouwhandleiding voor de gereduceerde Bataljon Infanterie set (Veldversterkingsmaterialen).

VR 5-179 Bouwhandleiding voor de gereduceerde Compagnie Infanterie set (Veldversterkingsmaterialen).

VTH 5-221 Tractor, rupsband-, diesel-aandrijving, trekkracht 8600-12000 lbs Caterpillar model D-4 (onvertaald Amerikaans fabrieksvoorschrift).

VTH 5-222 Laademmer, hydraulisch bediend, cap. 1 cu yd. Caterpillar model HT-4 (onvertaald Amerikaans fabrieksvoorschrift).

VTH 5-225 Krachtregelaar, hydraulische, Caterpillar model 44 (onvertaald Am. fabrieksvoorschrift).

VTH 5-226 Angledozer Caterpillar model 4A en 4S (onvertaald Am. fabrieksvoorschrift).

VR 10-1 De Intendance Werktroepen compagnie.

VR 10-2 Staf en Stafdetachement Intendance Bataljon.

VS 11-8 Waarmerken (voorschrift 1713 vervalt hiermede).

VR 11-56 1e Opgave van wijzigingen op „Catalogus publicaties op Verbindingsgebied”.

VTH 11-321/1 Tweede lijns afregelvoorschrift voor de richt- en rekeninstallatie KL/MSS 3015 (zw lua).

VTH 11-321/2 Testtabellen voor het rekenoestel F 90A van de richt- en rekeninstallatie KL/MSS 3015 (zw lua).

— 2e opg. v. wijzigingen en aanvullingen op „Lijst van kracht zijnde SNL's, TH's en TM's (uitgave Dec. '55).

— Voorl. Naamlijst van door de Intendance gevoerde Technische Onderhoudsmiddelen, emballage en onbewerkte materialen per 1/12 '55 met 1e Opg. v. wijzigingen.

CURSUSSEN.

B. *Cursussen van de Inspecteur der Infanterie.*

Nr. 30-11A. De Ondersteuningscie in de verdediging.

De legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit tijdschrift uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke landmacht of aan de Koninklijke Luchtmacht niet kan inhouden.

Einde van de Officiële mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

Verdere vorming van de beroepsofficier van de KL

door J. C. WELLEMAN, *Majoor van de Generale Staf.*

Inleiding

De aanstaande beroepsofficier ontvangt aan de KMA, naast zijn zuiver militaire vorming, tevens een vorming voor officier. Beide soorten van vorming zullen verdere voortgang moeten vinden nadat de rang van tweede luitenant is bereikt. De militaire vorming richt zich dan op de opleiding voor het vervullen van een bepaalde functie en wel volgens vastgestelde regels, in tegenstelling tot de verdere vorming als officier — in feite een voortgezette karaktervorming — die hoe uitermate belangrijk ook, moet worden overgelaten aan het beleid van de commandant; de oudere collega.

Deze laatste soort van vorming zal door mij dan ook niet in beschouwing worden genomen.

Basis voor de verdere (militaire) vorming

De jonge beroepsofficier wordt geacht bij het verlaten van de KMA te bezitten:

1. de militaire kennis en kunde om te kunnen optreden als leider en als instructeur in de laagste functie bij zijn wapen/dienstvak;
2. de militair wetenschappelijke basis voor de verdere uitbouw als beroepsofficier;
3. een bepaalde, op wetenschappelijke basis gevormde, algemene ontwikkeling.

De onder 2 genoemde basis, gezien in het licht van de totale officierscarrière, dient zich uitsluitend tot het allernoodzakelijkste te beperken, aangezien anders — in verband met de beperkt beschikbare tijd aan de KMA — het hoofddoel van de opleiding (1) niet zou worden bereikt. Ook zou de logische en noodzakelijke samenhang tussen functie en kennis niet in acht worden genomen.

Deze basis voor de verdere uitbouw als beroepsofficier zal derhalve een zodanige leerstof moeten omvatten, dat het mogelijk is een officier in de loop van zijn carrière te bekwamen voor: specialistische functies, hogere functies en staffuncties.

Applicatiecursussen

Voor enkele wapens/dienstvakken is het echter zelfs niet mogelijk gebleken deze basis reeds geheel gedurende de studietijd op de KMA te leggen, zodat zg. applicatiecursussen nodig zijn. Dergelijke cursussen zijn thans ingesteld voor de officieren van de artillerie, de genie, de technische dienst, de verbindingdienst en de militaire administratie. Zij omvatten:

1. voor de artillerie: een aanvullende studie van 1 jaar, aanslui-

tend op de KMA-opleiding, voor de ene helft door de IdA te verzorgen en voor de andere helft door C-LuA;

2. voor de genie, de technische dienst en de verbindingdienst: een aanvullende studie van 2 jaar, na 1 jaar troependienst.

Deze applicatiecursus, het zg. 4e en 5e studiejaar, vindt plaats aan de KMA.

3. voor de militaire administratie: een aanvullende studie van 5 maanden (na 1 Sept. 1957 9 maanden), direct aansluitend op de KMA-opleiding.

Specialistische functies

De noodzaak tot het bekwamen voor specialistische functies geldt *niet* voor alle officieren, doch uitsluitend voor hen, die deze vorming uit hoofde van een bijzondere vredes- en/of oorlogsfunctie (bv. mortierist-ABC instructeur), van node hebben. Zij is dan ook geenszins te beschouwen als een verdere vorming, doch meer als *een nevenvorming*. Zodanige specialistische functies zullen in beginsel dan ook niet korter dan 2 jaar en niet langer dan 3 jaar bekleed worden, teneinde enerzijds de aan de specialisatie bestede tijd, leerkrachten en studie rendabel te doen zijn; anderzijds om te voorkomen, dat de betrokken officier voor wat betreft zijn verdere vorming uit de „running” geraakt.

Bij het huidige personeelsbestand is dit geen gemakkelijke opgave, ten aanzien waarvan ik echter aan het einde van mijn uiteenzetting gaarne nog enkele woorden wil wijden.

Verdere vorming

Het begrip verdere vorming, als zodanig, heeft dus uitsluitend betrekking op de vorming voor hogere functies en staffuncties.

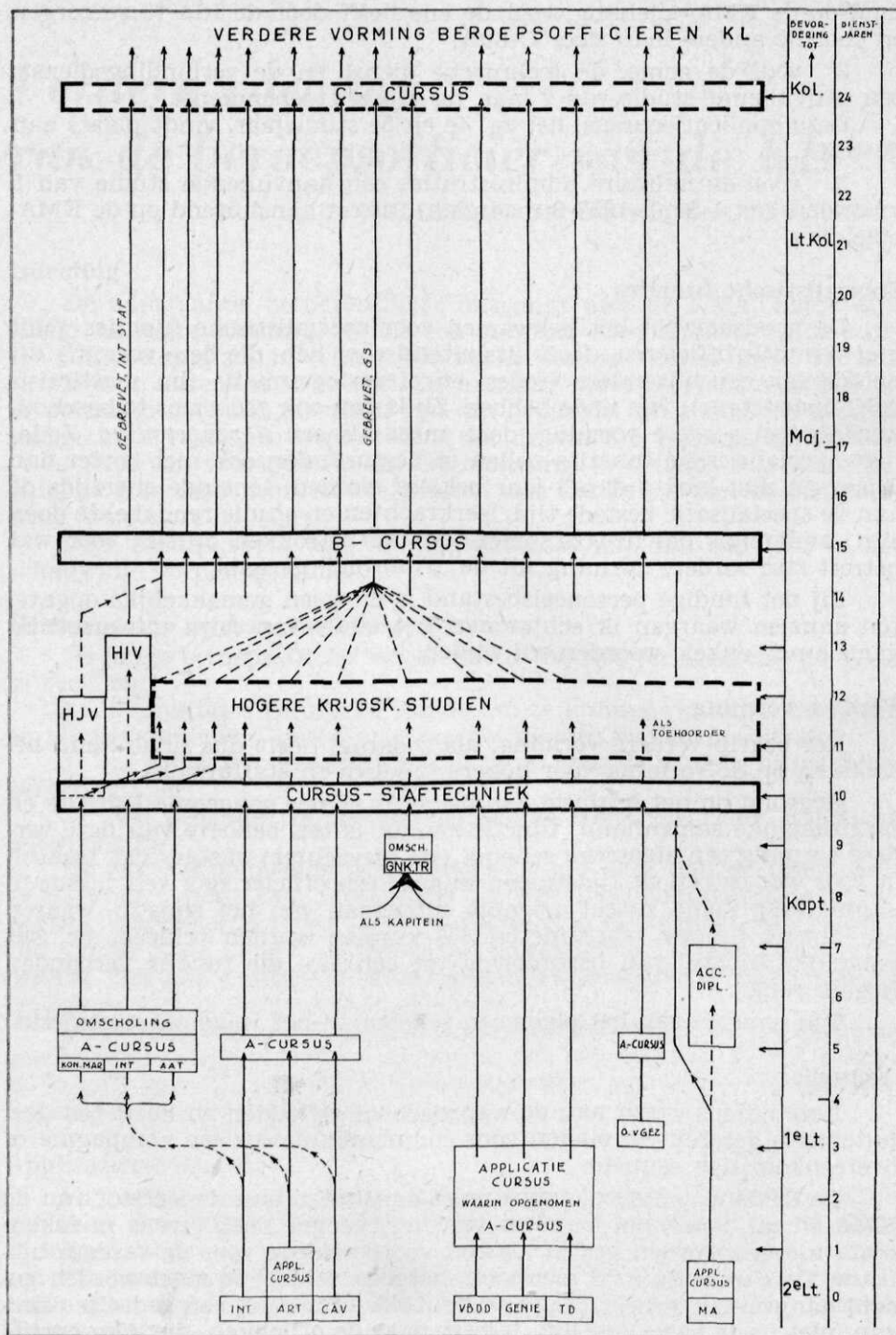
Gegronnd op het beginsel van de reeds eerder genoemde logische en noodzakelijke samenhang: functie-kennis, is ten behoeve van deze verdere vorming een algemeen schema (zie hierachter) vastgesteld. Daarbij is, voor wat betreft de tijdstippen waarop een officier voor een cursus in aanmerking komt, zoveel mogelijk uitgegaan van het tijdstip, waarop een hogere functie (staffunctie) zal kunnen worden bekleed; i.c. het mogelijke tijdstip van bevordering tot een aan die functie verbonden hogere rang.

Ten aanzien van het algemeen schema zij het volgende opgemerkt:

A-cursus

Deze cursus wordt aan de wapenschool gehouden en heeft ten doel luitenant geschikt te maken voor commandant van een compagnie of overeenkomstige eenheid.

De leerstof van deze cursus moet aansluiten aan de leerstof van de KMA en zal, naast het bereiken van het beoogde doel, tevens in zekere mate moeten worden gezien als een voorbereiding voor de verdere uitbouw. De cursus duurt 3 maanden, hetgeen voldoende moet worden geacht aangezien een herhaling van de KMA leerstof, of een gedeelte daarvan, niet in de bedoeling ligt, temeer daar de officieren, die deze cursus moeten volgen, in feite regelrecht uit de troep komen.

Voor wat betreft de duur van deze cursus doen zich uitzonderingen voor, die hun oorzaak vinden in de omstandigheid dat de KMA niet voor alle wapens/dienstvakken officieren opleidt. Voor de intendance, aan- en afvoertroepen en Koninklijke marechaussee moeten de officieren, door overgang, worden aangetrokken uit de overige wapens/dienstvakken. Zij moeten dan tevens voor die overgang worden geschoold, waardoor aan de A-cursus een zg. omscholingscursus wordt gekoppeld waarvan de duur, per wapen/dienstvak, variabel is.

De officieren van de militaire administratie volgen geen A-cursus.

Aangezien overgang naar het dienstvak van de geneeskundige troepen voorshands slechts mogelijk is in de rang van kapitein, vindt bij dit dienstvak eveneens geen A-cursus plaats.

De officier moet deze cursus in zijn 5e dienstjaar volgen. Hierdoor wordt enerzijds bereikt dat hij, dank zij de voorafgaande troependienst, goeddeels is gevormd; anderzijds dat hij zich, met de aldus verworven kennis terdege kan voorbereiden op zijn eerste zelfstandige commando. Ook t.a.v. dit tijdstip echter bestaan enkele uitzonderingen. In het eerder genoemde 4e en 5e studiejaar — dus in het 2e en 3e dienstjaar als officier — is voor het betrokken wapen/dienstvak tevens de leerstof van de A-cursus opgenomen, hetgeen uit personeelsoogpunt wel efficiënt is, doch niet geheel strookt met de bedoeling van de A-cursus.

Cursus staftechniek

Het doel van deze cursus, welke aan de HKS wordt gehouden, is kapiteins (ritmeesters) theoretisch geschikt te maken voor het vervullen van lagere staffuncties in staven van territoriale commando's, regimenten en hogere eenheden.

De duur bedraagt 3 maanden en de cursus vindt plaats in het 10e dienstjaar als officier. Door omstandigheden is het voorshands niet mogelijk alle kapiteins (ritmeesters), die deze cursus moeten doorlopen, voor het volgen daarvan in aanmerking te brengen. De cursus dient tevens als selectie voor het volgen van de hogere krijgskundige studiën.

Hogere krijgskundige studiën

V.w.b. deze cursus moge ik verwijzen naar het artikel in het Aprilnummer: „Tien jaren HOGERE KRIJGSSCHOOL” van de hand van de Directeur der HKS.

B-cursus

Deze cursus wordt aan de wapenschool gehouden en heeft tot doel kapiteins (ritmeesters) geschikt te maken voor commandant van een bataljon of overeenkomstige eenheid. De duur van de cursus bedraagt 3 maanden en zij dient te worden gevolgd in het 15e dienstjaar als officier. De te onderwijzen leerstof moet in feite aansluiten op die van de cursus staftechniek. Zolang echter het doen volgen van laatstgenoemde cursus door alle daarvoor in aanmerking komende kapiteins (ritmeesters) niet mogelijk is moet de leerstof aansluiten op die van de A-cursus.

De officier van de militaire administratie volgt geen B-cursus.

C-cursus

Het doel van deze cursus, welke aan de HKS wordt gehouden, is luitenant kolonels van alle wapens en dienstvakken die in aanmerking komen voor bevordering tot kolonel, voor zover zij de kennis daarvan behoeven, op de hoogte brengen van de beginselen van het gevecht der verbonden wapens. De duur van de cursus bedraagt 4 maanden en zij dient bij voorkeur te worden gevolgd in het 24e dienstjaar als officier. Zij wordt afhankelijk van de behoefte gehouden.

Specifieke wapen/dienstvak cursussen

In het voorgaande is de algemene verdere vorming behandeld. Naast dit algemeen schema worden tevens meer specifieke cursussen gehouden voor bepaalde wapens en dienstvakken. Deze zijn:

1. *Hogere Intendance Vorming*

Deze cursus heeft tot doel officieren van het dienstvak der intendance verdere technische vorming te geven, teneinde hen voor te bereiden op het bekleden van voor officieren van de Intendance Staf in de vredes- en oorlogsorganisatie vastgestelde functies. Tot deze cursus kunnen beroepsofficieren worden toegelaten, die naar het oordeel van de Inspecteur der Intendance, op grond van hun dienstverrichting, kennis, bekwaamheden en karaktereigenschappen, daarvoor in aanmerking komen.

De duur bedraagt 80 weken en de cursus is toegankelijk voor officieren met 12 resp. 13 dienstjaren als officier.

2. *Verdere vorming Dienstvak Militaire Administratie*

Zoals eerder vermeld volgen de officieren van de MA geen A- of B-cursus, hetgeen uit hoofde van hun taak verklaarbaar is. Echter bestaat bij de MA wel degelijk een verdere vorming om de, tot dit dienstvak behorende, beroepsofficieren te bekwaamen voor hogere MA functies. Hierbij is het de bedoeling officieren op te leiden, die volledig in staat zijn de veelomvattende taak van controleur te kunnen vervullen. De opleiding op de KMA is daarvoor te summier, doch de daarop volgende — reeds eerder genoemde — applicatiecursus is in het bijzonder ingesteld op het voldoen aan de zg. NivA eisen m.a.w. op het verkrijgen van de volledige geschiktheid voor toelating tot de studie voor het diploma van het Nederlands Instituut v. Accountants (NivA diploma). De studie vindt plaats aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam en duurt twee en een half jaar. Voor deze cursus komen uitsluitend in aanmerking de officieren der MA, die uiteraard aan de NivA eisen hebben voldaan en in beginsel tenminste 5 dienstjaren als officier hebben.

Het volgen van deze cursus geschiedt op basis van behoefte.

3. *Hogere Juridische Vorming van Officieren der Koninklijke Marechaussee*

Teneinde te voorzien in officieren, die in staat zijn, de juridische scholing van het personeel der Koninklijke marechaussee te leiden, kunnen beroepsofficieren van dit wapen in de gelegenheid worden gesteld

een cursus hogere juridische vorming (H.J.V.) aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam te volgen. Deze cursus, die zich uitsluitend beperkt tot een aantal met name genoemde studievakken en geen volledige rechtenstudie omvat, duurt twee jaar en wordt — op aanwijzing door de C-Kon. Mar — gevolgd door officieren, die de rang van kapitein bekleden en in die rang een practische diensttijd van 2 jaar hebben vervuld.

Het volgen van deze cursus geschiedt op basis van behoefte.

4. *Hogere Technische Vorming*

Deze cursus, die aan de Technische Hogeschool te Delft wordt gehouden, heeft tot doel officieren van alle wapens en dienstvakken, die daartoe roeping gevoelen en aanleg bezitten, geschikt te maken voor het vervullen van functies in de Technische Staf waarvoor een bijzondere militair technische kennis nodig is. Tot deze hogere technische vorming kunnen worden toegelaten beroepsofficieren die:

(1) in het betrokken jaar tenminste 4 jaren dienst als officier hebben verricht (appl. cursus niet inbegrepen), doch niet langer dan 10 jaar officier zijn;

(2) bevoegd zijn tot het afleggen van examens aan de TH;

(3) de vereiste aanleg en studiezin bezitten;

(4) zich tevoren de nodige wetenschappelijke kennis hebben eigen gemaakt.

5. *Rechtenstudie - Beroepsofficieren*

Deze studie heeft tot doel er zorg voor te dragen dat de KL te allen tijde beschikt over officieren met een volledige juridische scholing. Deze vorming geschiedt aan de Rijksuniversiteit te Leiden en de cursus duurt ten hoogste 4 jaren. Beroepsofficieren met een minimale diensttijd van 5 jaren als officier kunnen hiervoor, op hun verzoek, worden aangewezen.

Deze studie vindt plaats indien daartoe behoefte bestaat.

Slotbeschouwing

Hoewel ik mij ervan bewust ben dat dit overzicht voor een buitenstaander mogelijk nog niet gedetailleerd genoeg is, hoop ik in het voorgaande althans enig inzicht te hebben gegeven in de materie van de algemene verdere vorming van de beroepsofficier en wat daaraan annex is. Het huidige personeelsbestand zal niet altijd gedogen, dat het voorgenomen schema op de voet wordt gevolgd. Toch zal moeten worden getracht dit zoveel mogelijk te benaderen. Voorts is het van belang de verschillende cursussen zo efficiënt mogelijk te houden en de leerstof tot het noodzakelijke te beperken. Het is daarom niet de bedoeling op deze cursussen telkenmale een hoeveelheid oude en reeds eerder verwerkte leerstof wederom op te halen. Van een beroepsofficier mag worden geëist, dat hij het eens geleerde op peil houdt en door eigen studie aan zijn verdere vorming medewerkt. Slechts op deze manier kan worden bereikt, dat een cursus opleidt tot het vervullen van de functie waarvoor zij wordt gehouden.

Verdere vorming reserve-officieren der Infanterie van 1950-heden

door S. RIJKE, *Kapitein der Infanterie.*

Inleiding

In de West-Europese landen, die voor de verdediging van hun territoir gebruik maken van militelegers, waarin de reserve-officieren een zeer vooraanstaande positie als aanvoerder innemen, is het een probleem voor de legerleiding de geoefendheid van deze categorie officieren, gedurende hun groot verlofperiode op een zodanig peil te houden, dat zij in oorlogstijd als aanvoerder kunnen optreden. Dit probleem is geen naoorlogs verschijnsel, doch bestond zeer zeker ook in de jaren vóór 1940, zoals moge blijken uit het artikel van de Generaal-Majoor der Artillerie H. J. J. W. Dürst Britt in de *Militaire Spectator* van April 1951.

In vergelijking met de jaren voor 1940, is dit probleem des te omvangrijker geworden door de adembenemende voortschrijdende ontwikkeling der techniek, waardoor de militaire leiders wapenen ter beschikking krijgen, die een zeer hoge technische en tactische kennis vereisen. Hoewel de Wet voor het reservepersoneel de mogelijkheid biedt om de reserve-officieren, in een bepaalde periode, enkele malen onder de wapenen te roepen voor herhalingsoefeningen, is hiermee het probleem niet opgelost. Dezerzijds wordt de waarde van zodanige oefeningen zeker niet ontkend, doch door de vele mutaties in alle functies van de oorlogs-onderdelen en door de tijdens de herhalingsoefeningen te verrichten administratieve werkzaamheden, krijgt een reserve-officier in de eerste plaats weinig gelegenheid om met zijn troep ingespeeld te raken, terwijl er ook aan de andere kant weinig tijd overblijft om zijn theoretische kennis betreffende het militaire métier te verruimen.

Gezien bovenstaande uiteenzetting ligt hiermee het vraagstuk van de verdere vorming reserve-officieren als zodanig duidelijk en klaar op tafel, nl. wat moet er worden gedaan om naast het bestaande instituut van herhalingsoefeningen de reserve-officier gedurende de grootverlofperiode voor te bereiden op zijn oorlogstaak?

Achtereenvolgens zal nu worden nagegaan hoe de vorming reserve-officieren zich in de periode 1950 tot heden bij het Wapen der Infanterie heeft ontwikkeld.

Deze periode kan in de volgende stadia worden verdeeld:

*mondelijke cursussen,
schriftelijke cursussen en
schriftelijke cursussen/opkomst in werkelijke dienst.*

Mondelinge cursussen

1950/1951

In October 1950 heeft de Commandant Strijdkrachten te Velde (CSV) de eerste stap gezet op het pad „Verdere vorming reserve-officieren” door het zenden van een circulaire aan alle reserve-officieren

van de K.L. Hierin maakte genoemde autoriteit bekend, dat in de periode November 1950-April 1951 in 15 garnizoensplaatsen lezingen en mondelinge cursussen voor reserve-officieren zouden worden gehouden. Bijwoning hiervan was op basis van vrijwilligheid. De doelstelling van het geheel was enerzijds het tegemoet komen aan een algemeen door de reserve-officieren gekoesterde wens meer daadwerkelijk bij de vorming van het Leger in het kader van het Noord-Atlantisch pact te worden betrokken, anderzijds de reserve-officieren de gelegenheid te bieden, alvorens in 1951 voor herhalingsoefeningen onder de wapenen te worden geroepen, over een zekere algemeen theoretische basiskennis te beschikken. Op de \pm 13.000 verzonden circulaires gaven zich 1300 reserve-officieren der Infanterie op voor deze cursus. De cursus was verdeeld in een algemeen vormend gedeelte van 3 avonden voor alle reserve-officieren der K.L., verzorgd door de CSV en een gedeelte van 7 avonden, verzorgd door de Wapeninspecteurs. Tijdens het eerste gedeelte werden de navolgende onderwerpen in de vorm van lezingen behandeld:

- plan van opbouw der K.L. in verband met doelstelling en gebruik in de toekomst;
- oorlogsorganisatie en de taak der diverse organieke eenheden hierin;
- vredesorganisatie en mobilisatie.

Het doel van het tweede gedeelte van de cursus was om de reserve-officieren in 7 cursusavonden zoveel mogelijk op de hoogte te brengen met de huidige tactiek van de Infanterie aan de hand van de nieuwe Nederlandse voorschriften. De moeilijkheid hierbij was, dat men de 1300 deelnemers niet op grond van hun mobilisatiefunctie en dichtst zijnde garnizoensplaats in klassen kon indelen, aangezien 80% van de reserve-officieren op dat moment nog geen mobilisatiebestemming bezat. Ook kon men niet afgaan op de vooropleiding der reserve-officieren, daar men zodoende teveel categorieën reserve-officieren kreeg, waardoor teveel garnizoenen zouden moeten worden ingeschakeld met hier en daar slechts enkele deelnemers, terwijl tevens veel meer leraren nodig zouden zijn. De oplossing werd gevonden door de deelnemers in te delen in klassen naar aanleiding van hun leeftijd, de datum aanstelling huidige rang en de dichtstbijzijnde garnizoensplaats.

Hierop gebaseerd werden 50 klassen in 15 garnizoenen gevormd, nl.:

- 17 pelotonsklassen;
 - 1 gemengde pelotons/compagniesklas;
- 12 compagniesklassen;
 - 2 gemengde compagnies/bataljonsklassen;
- 12 bataljonsklassen;
 - 4 stafklassen en
 - 2 gemengde klassen van alle categorieën.

Wat betreft de te behandelen leerstof in genoemde klassen zij opgemerkt, dat het ondoenlijk was de gehele tactische leerstof van een peloton, compagnie, bataljon of staf te onderwijzen. In overleg met de leraren werd derhalve besloten, dat afhankelijk van het peil der klas, de voornaamste punten van aanval en verdediging zouden worden behandeld, t.w.: grondbeginselen van aanval en verdediging; beoordeling toestand; plan en besluit; bevelen.

Na afloop van de 7 cursusavonden in April werd op veelvuldig verzoek der reserve-officieren alsnog een viertal voordrachten en een filmavond in de 15 garnizoensplaatsen georganiseerd. De voordrachten omvatten:

samenwerking infanterie-artillerie;
samenwerking infanterie-tanks;
samenwerking grondstrijdkrachten-luchtstrijdkrachten;
gevechtsinlichtingen.

Tijdens de filmavonden werden vertoond:

Infanteriewapenen;
How to get killed;
Waar is de vijand;
Gevechtspatrouilles.

De opkomst van de reserve-officieren was over het algemeen vrij goed, doch het aantal avonden was te gering om diep op bepaalde tactische problemen in te gaan, zodat voor wat betreft het resultaat gezegd kan worden, dat de reserve-officier een algemeen begrip kreeg van de opbouw van het nieuwe Nederlandse Leger na de oorlog, welk begrip in komende cursusjaren zou kunnen worden uitgebreid.

1951/1952

De winteravondcursus 1951/'52 bestreek het tijdvak 17 December 1951-14 April 1952 en berustte ook op basis van vrijwilligheid. Van 17 December 1951-30 Januari 1952 werd eerst een zg. voorcursus gegeven van 5 avonden, met het doel om de reserve-officieren, die de wintercursus 1950/'51 niet of onvoldoende hadden gevolgd en/of niet waren ingedeeld geweest bij de herhalingsoefeningen 1951, te oriënteren op de in voornoemde wintercursus behandelde stof, zodat zij enigermate voorbereid de meer gespecialiseerde cursussen 1951/'52 zouden kunnen volgen. 1800 reserve-officieren gaven zich op, waaronder begrepen 500 officieren voor de voorcursussen. Naar aanleiding van hun mobilisatiefunctie of indien zij die niet bezaten naar aanleiding van gevolgde opleiding, rang en leeftijd, werden de officieren ingedeeld in klassen van 25 man. De voorcursussen werden in 18 garnizoensplaatsen gegeven aan 27 klassen en wel:

- 6 Pelotonscommandanten klassen;
- 4 Compagniescommandanten klassen;
- 3 Bataljonscommandanten klassen;
- 1 Stafofficierenklas;
- 13 Gemengde klassen (vanwege een te klein aantal deelnemers in enkele garnizoensplaatsen).

De leerstof was dezelfde, als die bij de mondelinge cursus 1950/'51.

Hierop volgden de eigenlijke cursussen van 10 avonden in de periode 1 Februari 1952-14 April 1952, welke werden gegeven in 21 garnizoensplaatsen aan 106 klassen, t.w.:

- 14 Bataljonscommandanten klassen;
- 17 Tirailleurscompagniescommandanten klassen;
- 23 Tirailleurspelotonscommandanten klassen;
- 13 Gemengde tirailleur bataljons- en compagniescommandanten klassen;

- 4 Gemengde tirailleur compagnies- en pelotonscommandanten klas-
- 5 Klassen Stafofficieren S1 t/m S4;
sen;
- 4 Klassen Stafofficieren S2 en S3;
- 3 Klassen Stafofficieren S1 en S4;
- 1 Gemengde Bataljonscommandanten- en stafofficieren klassen;
- 6 Gemengde Bataljonscommandanten-/Stafofficieren-/officieren on-
dersteuningscompagnies-/verbindingsofficieren klassen;
- 9 Klassen officieren ondersteuningscompagnie;
- 3 Klassen verbindingsofficieren;
- 2 Motortransportofficieren klassen;
- 1 Klas officieren zware mortiercompagnie;
- 1 Gemengde klas van alle categorieën.

De leerstof bestond uit een meer in details tredende behandeling van onderscheidene voor elke categorie van belang zijnde onderwerpen, welke meer dan in het voorgaand cursusjaar 1950/'51 waren afgestemd op de mobilisatiefuncties. Tevens werd de behandelde theorie toegepast in een aanvals- en een verdedigingsoefening, waarna het geheel afgesloten werd door een test. De opkomst was gezien vele daarop van invloed zijnde factoren — o.m. vrijwilligheid, af te leggen afstanden woonplaats-garnizoensplaats, geen vergoeding van gemaakte kosten e.d. — vrij goed en was over de gehele cursus te stellen op 70%.

Als resultaat van de beide mondelinge winteravondcursussen kan worden aangemerkt, dat de deelnemers een betere oriëntatie verkregen ten aanzien van de nieuwe militaire begrippen, die na 1945 in ons Leger waren opgenomen. Een voordeel van deze methode van vorming is het persoonlijk contact tussen leraar en leerling, waardoor onduidelijkheden in de les en dergelijke ter plaatse kunnen worden opgehelderd. Aan de andere kant leverde dit systeem moeilijkheden op, doordat vele reserve-officieren op te grote afstanden van garnizoensplaatsen woonden, zodat velen niet op alle lesavonden aanwezig konden zijn. Tevens was het niet mogelijk om voor elke mobilisatiefunctie cursussen te organiseren, zodat vele officieren in klassen werden ingedeeld, waarin zij in wezen niet huis hoorden. Tenslotte levert dit systeem moeilijkheden op t.a.v. het noodzakelijk groot aantal leraren, waarin zeer moeilijk was te voorzien, terwijl men tevens maar een zeer beperkt gedeelte van het totaal aantal reserve-officieren op de cursusavonden kreeg. Voor het Wapen der Infanterie nl. 1300 op de 4500 reserve-officieren.

Schriftelijke cursussen

Wegens de hierboven genoemde nadelen werd medio 1952 het systeem van vorming door middel van mondelinge winteravondcursussen verlaten en werden de Wapeninspecteurs in de gelegenheid gesteld een nieuw systeem op te bouwen, nl. de schriftelijke cursussen.

1952/1953

Het cursustijdvak zou zich uitstrekken van 1 Nov. 1952-medio April 1953, doch wegens huiselijke omstandigheden en moeilijkheden ten aanzien van burgerwerkkring e.d. werd de aanvankelijk gestelde beëindiging van de cursus verschoven naar October 1953.

In de zomer van 1952 werden alle reserve-officieren der Infanterie op de hoogte gebracht met het systeem schriftelijke cursussen, hetwelk als bij de mondelinge cursussen, op basis van vrijwilligheid zou berusten. Tevens werd hen een demonstratie van Infanteriewapenen aan de Infanterieschool, als sluitstuk van de cursussen, in het vooruitzicht gesteld. Voor het volgen der cursussen zouden cursusuren worden toegekend, welke verrekend zouden worden met het aantal te verrichten dagen herhalingsoefeningen over de periode 1952 t/m 1954 (8 cursusuren te rekenen als 1 dag herhalingsoefeningen).

Voor dit cursusjaar ontwierp de Inspectie der Infanterie 4 cursussen, nl. Kaartlezen en toepassing van het UTM-vierkantennet, Artillerie in steun van de Infanterie, Verbindingen voor alle wapens en dienstvakken en Verbindingen in de tirailleur- en ondersteuningscompagnie. Als gevolg van de aan de reserve-officieren toegezonden richtlijnen terzake gaven zich 2600 reserve-officieren op voor de cursussen en 1000 voor de demonstratie.

Als resultaat van dit cursusjaar geldt het volgende: 580 officieren maakten 1 cursus af, 239 officieren 2 cursussen, 107 3 cursussen en 1264 officieren het gehele programma. Het algemeen gemiddelde voor de cursus kaartlezen lag op 90 punten, voor de artilleriecursus op 79 punten, voor de alg. verbindingscursus op 85 punten en de infanterieverbindingscursus op 80 punten. De gemiddelden lagen derhalve vrij hoog, hetgeen het hier gevolgde systeem van meer keuzevragen met zich medebrengt, doch aan de andere kant werden echter de cursusuren pas toegekend als het gemiddeld aantal punten voor de gehele cursus 75 punten of meer bedroeg.

Van de 1000 reserve-officieren, die zich hadden opgegeven voor de demonstratie, verschenen er 800. Tijdens de demonstratiedag werd in de ochtend een bezoek gebracht aan een tentoonstelling, waar alle infanterie- en enkele artilleriewapenen waren opgesteld, waarbij door instructeurs een korte explicatie werd gegeven. In de middag gaf de demonstratiecompagnie een demonstratie van het tirailleurpeloton en tirailleurcompagnie in de aanval.

1953/1954

In Juli 1953 heeft de legerleiding ten aanzien van schriftelijke cursussen nieuwe richtlijnen vastgesteld, waarin bepaald werd, dat deze in tegenstelling met het voorgaande cursusjaar op verplichte basis zouden berusten en alleen zouden gelden voor reserve-officieren met een mobilisatiefunctie. Per jaar moest een aantal cursussen worden verstrekt overeenkomend met 6 dagen herhalingsoefeningen (gelijk aan 48 cursusuren), hetgeen in aftrek zou gaan van het aantal te verrichten dagen herhalingsoefeningen over 1952 t/m 1954. De Inspectie der Infanterie heeft hiertoe het cursusprogramma als volgt samengesteld, waarbij de cursussen, gehouden in 1952/'53, in rekening werden gebracht:

cursus nr 1 Kaartlezen en het gebruik van het UTM vierkantennet;
cursus nr 12 Verbindingen voor alle wapens en dienstvakken;
cursus nr 45 Beoordeling toestand en gevechtsbevelen;
cursus nr 27 Preventief Onderhoud;
cursus nr 5 ABC-oorlogvoering.

Tevens zou ook dit jaar, wederom als het voorgaande jaar een demonstratie worden gehouden, nl. „Bataljon infanterie in de verdediging”, in het Artillerie schietkamp.

Aan 2694 reserve-officieren werden ingevolge de nieuwe richtlijnen cursussen gezonden.

Het resultaat hiervan was eind October 1954 dat:

- 500 officieren het gehele programma hadden afgewerkt;
- 52 officieren reageerden niet op het toezenden van cursussen;
- 49 officieren reageerden niet meer op een schrijven om de cursus voort te zetten, nadat zij 1 of 2 lessen hadden ingezonden;
- 700 officieren werden in de loop van het cursusjaar afgevoerd als deelnemers, vanwege studie moeilijkheden, te drukke burgerwerkzaamheden e.d.

De overige officieren werkten wel, doch maakten het programma niet af.

De resultaten van deze verplichte schriftelijke cursussen, waren gezien bovenstaand niet al te groot, hetgeen voornamelijk te wijten was aan het verplichte karakter der cursussen.

Als sluitstuk van cursusjaar 1954 werd in Sept./Oct. de demonstratie „Bataljon infanterie in de verdediging” in het ASK gehouden, welke door \pm 2100 reserve-officieren werd bijgewoond.

Schriftelijke cursussen/mondelijke cursussen 1955-heden

Uit de opgedane ervaringen over de jaren 1950 t/m 1954 was zeer duidelijk naar voren gekomen, dat de verdere vorming reserve-officieren tijdens hun „groot verlofperiode” zeer zeker wettelijk geregeld diende te worden. Daarom werd de vorming reserve-officieren opgenomen in de nieuwe wet voor het reserve-personeel van 4 December 1954. Hierin is o.a. bepaald, dat de reserve-officieren naast hun 60 dagen herhalings-oefeningen per 3 jaar, 6 dagen aan vorming moeten besteden. Deze vorming kunnen zij naar keuze verrichten hetzij door schriftelijke cursussen, hetzij door opkomst in werkelijke dienst.

Bij het Wapen der Infanterie spraken zich \pm 1800 reserve-officieren uit voor 6 dagen werkelijke dienst en \pm 1300 voor schriftelijke cursussen. Gebaseerd op genoemde Wet, maakte de Inspectie der Infanterie begin 1955 op nieuw een aanvang met de verdere vorming der reserve-officieren.

Voor de categorie, die schriftelijke cursussen wenste te volgen, werd een programma gemaakt voor 3 jaren, waarbij voor elke mobilisatiefunctie een aantal wapencursussen — overeenkomend met 48 cursussen (gelijk aan 6 dagen werkelijke dienst) — werd opgenomen, die voor het uitoefenen dezer functie door een reserve-officier het meeste nut zouden afwerpen. In de volgende periode van 3 jaren kan dan op deze verworven kennis worden voortgebouwd door het verstrekken van wapenen algemene cursussen, die de reserve-officieren moeten voorbereiden voor hun naast hogere functie. Voor de categorie reserve-officieren, die verdere vorming 6 dagen opkomst in werkelijke dienst kozen, staat de Inspectie der Infanterie op het standpunt, dat deze het best kan geschieden aan de Infanterieschool. Op deze school beschikt men nl. over een ingespeeld team instructeurs met de nodige ervaring op tactisch en wapentechnisch gebied, waardoor het grootste rendement uit deze korte 6-daagse opkomst gehaald kan worden.

Naar aanleiding van hun mobilisatiefunctie worden de reserve-officieren in één van de navolgende klassen ingedeeld:

tactisch:

tirailleurcompagnie; bataljon, regiment en divisie; bevoorrading; personeel; inlichtingen.

technisch:

zware mitrailleur; zware mortieren en mortier 81 mm; terugstootloze vuurmonden en 8 tp; pionieren; verbindingen.

Om gelijkvormigheid bij de twee soorten vorming te verkrijgen, is voor de samenstelling der lesprogramma's voor deze cursussen uitgegaan van de leerstof, welke in de schriftelijke cursussen wordt behandeld. Voor de reserve-officieren, die een mobilisatiefunctie bezitten, die moeilijk in één der genoemde klassen zijn onder te brengen, wordt de mogelijkheid onderzocht om hen 6 dagen bij een paraat onderdeel in een overeenkomende functie te detacheren. Gebaseerd op deze grondslagen zal met deze 6 daagse opkomst, wat betreft het Wapen der Infanterie, in de periode Juni-medio Augustus 1956 een aanvang worden gemaakt.

Conclusie

Na bovenstaand overzicht betreffende de ontwikkeling „Verdere vorming reserve-officieren” over de jaren 1950 t/m 1955 is het wel duidelijk, dat het zeer moeilijk is een ideale oplossing voor het probleem „Verdere vorming reserve-officieren” te vinden. Daarom, gebaseerd op bovenstaand overzicht en opgedane ervaringen bij het Wapen der Infanterie, mogen onderstaande suggesties dienen ter oplossing van dit probleem.

1. *Schriftelijke cursussen op basis van vrijwilligheid, die de reserve-officier bij zijn Wapeninspecteur c.q. Wapenschool kan aanvragen en waarbij de resultaten dezer cursussen in aanmerking worden gebracht bij bevordering.*

2. *Per 3 jaar voor alle reserve-officieren één keer een verplichte opkomst voor ± 2 weken aan de Wapenschool en wel in het jaar, dat voorafgaat aan het jaar, waarin de reserve-officier voor herhalingsoefeningen moet opkomen. Op de Wapenschool kan de reserve-officier zijn kennis dan oprispen, zodat hij voor de herhalingsoefeningen weer „up to date” is.*

3. *Per jaar onderdeelsbijeenkomsten op basis van vrijwilligheid, onder auspiciën van kernstaven c.q. garnizoenscommandanten ter continuering van de onderdeelband en waar specifiek nieuwe zaken der onderdelen kunnen worden uiteengezet. Hierbij te denken aan mobilisatievoorbereidingen, concentratiebevelen en andere onderdeelopdrachten.*

4. *Het organiseren van verplichte demonstraties voor alle reserve-officieren, welke elk jaar door een ander Wapen worden verzorgd. Bv. voor 1956 „Samenwerking infanterie/artillerie”, in 1957 „Samenwerking infanterie/cavalerie”, enz.*

5. *Tijdens de winteravonden het organiseren van lezingen en/of films betreffende actuele militaire en burgerlijke onderwerpen.*

6. *Het uitgeven van een kwartaalperiodiek voor elk Wapen, waarin de reserve-officier zijn vakliteratuur kan vinden en waarop hij zich kan abonneren. Hiertoe zou eventueel bij de Infanterie het reeds bestaande periodiekje „De Infanterist” best kunnen worden gebruikt.*

Opleiding dienstplichtig kader

door J. HEIMEL, Kapitein der Artillerie

Inleiding

De huidige behoefte aan dienstplichtig kader is gebaseerd op het legerplan 1952. Dit legerplan omvat het vormen van een aantal oorlogs-onderdelen op organieke sterkte en het in stand houden daarvan volgens het zg. aanvullingssysteem. Dit aanvullingssysteem beoogt de dienstplichtigen, door opleiding in fasen, gedurende de eerste oefentijd geschikt te maken voor die oorlogsfunctie, waarvoor zij door aanleg en voor-opleiding het meest geschikt zijn. Deze fasen kunnen worden onderscheiden in een:

1. *individuele opleiding* (bij de opleidingseenheden) gesplitst in basis-opleiding en voortgezette opleiding;
2. *troepen opleiding* (bij de parate troepen).

De opleiding, die een dienstplichtig onderofficier achtereenvolgens moet doorlopen, is derhalve: een basisopleiding bij het Depot, een voortgezette opleiding aan de Kadernschool en een troepen opleiding bij een oorlogsonderdeel. Bij vertrek met groot verlof, na beëindiging der eerste oefening, kan dus pas gezegd worden, dat de opleiding van betrokkene tot dienstplichtig onderofficier is voltooid.

Elke twee maanden vertrekt een aantal dpl. OOn uit de parate troepen met groot verlof. De kadernscholen dienen derhalve, aan het einde van elke periode van twee maanden, het daardoor benodigde aantal af te leveren. Om dit proces gaande te houden worden elke twee maanden nieuwe kandidaten in opleiding genomen.

In een oorlogsonderdeel bestaan uit de aard der zaak ook in de onderofficiersrang verschillende functies. Een aantal van deze onderofficiersfuncties (meestal de hogere c.q. meest gespecialiseerde), wordt vervuld door beroepspersoneel. De overige door dienstplichtig kader. Al naar gelang de functie, waarvoor het a.s. kaderlid wordt bestemd, duurt de opleiding aan de kadernscholen 6, 8 of 10 maanden.

In wezen wordt de opleiding tot dienstplichtig onderofficier (derhalve de voortgezette opleiding) aan alle kadernscholen volgens dezelfde beginselen gegeven. De voorbeelden in deze beschouwing zijn ontleend aan de gang van zaken bij de artillerie-kadernschool.

Selectie

Elke twee maanden komt bij het depot een lichtingsploeg voor eerste oefening onder de wapenen, om aldaar haar basisopleiding (duur acht weken) te ontvangen. Uit deze lichtingsploegen moeten, voor iedere ploeg afzonderlijk, de aspirant reserve officieren en -dpl. onderofficieren voortkomen. Aan het einde van de basisopleiding zal de depotcommandant de dienstplichtigen, die z.i. geschikt zijn voor het volgen van een onderofficiersopleiding, voordragen voor deze opleiding. De wapen-

inspecteur beoordeelt deze voordracht i.v.m. de hem beschikbare gegevens en dient een z.n. gewijzigde voordracht in bij C.G.S. De CGS wijst hierna de uiteindelijk verkozen dienstplichtigen voor het volgen van de opleiding aan de kaderschool aan. Is nu de behoefte groter dan het aantal dat door de depotcommandant is voorgesteld, dan zal noodgedwongen genoeg moeten worden genomen met kandidaten van een feitelijk te lage waarderingsklasse, daar anders het wezen van het aanvullingssysteem wordt aangetast. Dit houdt in, dat — tussen de lichtingsgroepen — het gehalte der kandidaten sterk kan variëren. Zo is steeds een duidelijk verschil merkbaar tussen een voorjaars- en een najaarslichting, daar in het najaar veelal de dienstplichtigen met middelbare vorming onder de wapenen komen.

Door de opleidingstijd te verdelen in oefenenperioden van twee maanden, waarbij in elke volgende periode steeds zwaardere eisen worden gesteld, vallen zij, die niet aan de minimale eisen voldoen, bij tussentijdse selectie af. Kan redelijkerwijze worden verwacht, dat betrokkene bij herhaling van een oefenperiode wel aan deze eisen zal kunnen voldoen, dan wordt hij daartoe in de gelegenheid gesteld. Op deze wijze wordt een maximum aan dienstplichtig kader uit een bepaalde lichtingsgroep gehaald, om de behoefte, althans bij de artillerie, te kunnen dekken.

Mosnummer

Het Mosnummer is de codering van de kennis en vaardigheid welke de betrokken functionaris na voltooiing van zijn opleiding moet bezitten, (het zg. eindmosnummer). Deze Mosnummers zijn vermeld in de verschillende oorlogsorganisaties. Enerzijds door het grote aantal verschillende Mosnummers, dat in de organisaties voorkomt, het vaak geringe aantal dienstplichtigen, dat uit elke lichtingsploeg voor een bepaald Mosnummer moet worden opgeleid en het gebrek aan tijd voor een diepgaande selectie in het begin van de opleiding; anderzijds door de noodzaak, de duur van de individuele opleiding te beperken om zoveel mogelijk tijd voor de troepenopleiding (teamvorming) te laten, is het niet mogelijk individuele opleidingen te richten op elk (eind)Mosnummer.

Om deze redenen worden bij de individuele opleiding een aantal opleidingscategorieën aangehouden, in welke de verschillende (eind)Mosnummers zijn ondergebracht, al naar gelang voor deze Mosnummers met een gemeenschappelijke individuele opleiding kan worden volstaan.

Aan het einde van de individuele opleiding wordt aan de dienstplichtige, afhankelijk van de opleidingscategorie, waarbij hij was ingedeeld, een basismosnummer toegekend. Deze basismosnummers geven de kennis aan, welke betrokkene meebrengt bij zijn intrede in de parate troepen en die de basis is voor zijn verdere functionele vorming. De schoolcommandant geeft bij overgang naar de parate troepen een adviesmosnummer mee inzake de mogelijke uiteindelijke functie. Het eindmosnummer krijgt de man na voltooiing van zijn eerste oefening (dus bij vertrek met groot verlof).

Onderwijs

De adspirant dienstplichtig onderofficier verlaat na de basisopleiding het depot om gedurende 6, 8 of 10 maanden een opleiding te volgen aan de kaderschool. Hierbij zijn de eerste twee maanden algemene kadervorming; daarna komt de splitsing in de verschillende opleidingscategoriën.

De oefenstof voor de algemene kadervorming is voor alle kaderopleidingen gelijk en geeft de adspirant dienstplichtig onderofficier een minimale kennis en vaardigheid in algemene militaire onderwerpen, zoals tuchtrecht, inwendige dienst en ceremonieel, verbindingdienst, velddienst, kaart en kompas, mijnen en springmiddelen, exercitie, handvuurwapenen, eerste hulp aan het front, enz.

In de algemene kadervorming is tevens een gedeelte van de oefenstof voor geoefend soldaat verwerkt.

De resterende oefentijd, die varieert van 4 tot 8 maanden, is bestemd voor specialisatie, met dien verstande dat de laatste vier weken van elke opleiding in de regel uitgetrokken zijn voor rijopleiding. Zo leert de toekomstige stukcommandant in deze periode alle verrichtingen met een vuurmond en krijgt hij kennis van al het materieel en het daarvoor vereiste onderhoud. De adspirant onderofficier Verbindingen raakt vertrouwd met de taken van lijnwerker, radio-teleonist en telegrafist. De aanstaande OO-Terreinmeetdienst wordt vaardigheid bijgebracht in het meten met precisie-instrumenten en in de verschillende geometrische berekeningen. De toekomstige OO-Vuurregeling verkrijgt vaardigheid in het gebruik van vuurregelingsmateriaal, zoals planchet, waaierhoekmeter en schootstafelliniaal. En de adspirant groepscommandant-radar leert materieel en bediening van de radarinstallatie.

Figuur 1 geeft een beeld van de opleiding der verschillende cate-

FIGUUR 1.													Basis mosnr.	Advies mosnr.		
OPLEIDING DIENSTPLICHTIGE OON AAN DE A.K.S.																
Opleidingscategorië	Opleidingsmaanden															
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
Stukcommandanten	Algemene	Opleiding tot stukcommandant en mitrailist				rij- opl.								3844	1844	
															3844	
Verbindingspersoneel.	Kader	opleiding tot C-lijngr.		opl. tot Hfd BK		rij- opl.								1641	1641	
		+radio-teleonist.		opl tot Hoofd verb en C-radiogroep		rij- opl.								1542	1542	
															1740	
Terreinmeetpersoneel.	Vorming	opleiding tot Hfd terrein meetploeg				rij- opl.								3577	1577	
													3577			
Vuurregelingspersoneel.		opl. tot O.O. operatiën						rij- opl.							2704	2704
													2705			
Liaisonpersoneel.		opl. tot O.O. operatiën				opl. tot O.O. Liaison		rij- opl.							3705	3705
Radarpersoneel.	opl. tot O.O. operatiën				rij- opl.		opl. tot C-Radargroep							1514	1514	

FIGUUR 2
OPLEIDING OVERIGE OON INGEDEELD BIJ VELDART ONDERDELEN

Opleidingscategorie	Opleidingsmaanden												Adviesnummer bij verlaten A.K.S.			
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
Monteurs vtgn			rij.	monteur wiel STD									1014			
	Alg.		opl.			rij.	mont.rups STD						1660			
	Kader		STD			rij.	RTS STD									
Bevo. munitie				STD		rij.							1505			
	Vorming				rij.	STD										
Monteur Radar			school Vbdd											1775		
Spec. vzg levensmiddelen en menage-meester	A.K.S.													1823		
		kokschool												1824		
Spec. Bevo. onderd.			stukscdt	school										1821		
			A.K.S.	Intendance												
Schrijvers			verbinding	2e C.O.A.K.										1213		
			A.K.S.											1290		
Administrateur			1e C.O.A.K.													1502
																1816
Hfd. Meteo			lua school			rij.									2123	
					opl.									1784		
Foto onderzoek			terreinmeetdienst					S.M.I.D.						1890		
			A.K.S.													

gorieën. Figuur 2 geeft een overzicht van de opleiding der overige onderofficieren, ingedeeld bij de onderdelen der veldartillerie.

Een groot deel van de beschikbare tijd wordt besteed aan uitruk-oefeningen en praktisch beoefenen van het in theorie geleerde, terwijl de voortgezette opleiding wordt besloten met een week schietoefeningen in het Artillerie Schietkamp. Van elke theorieles, waarvan de oefenstof niet in het handboek voor de soldaat of het handboek voor de dienstplichtig onderofficier staat, wordt, na behandeling, aan de leerlingen een gestencild uittreksel verstrekt, waaruit zij zelf een naslagwerk kunnen samenstellen. Het lesprogramma wordt voor elke oefenweek samengesteld door de programmakamer van de staf-artillerieschool op grond van de diverse blokprogramma's. Zodoende is het mogelijk een maximaal rendement uit het bij de artillerieschool aanwezige transport- en onderwijsmaterieel te verkrijgen. Tevens worden in de lesprogramma's de leslokalen aangewezen.

Daar de opleidingstijd kort is moet een maximaal rendement uit ieder lesuur worden gehaald. Om dit te benaderen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het systeem der vakinstructie, waarbij iedere instructeur gespecialiseerd is in bepaalde onderwerpen en deze lessen aan alle categorieën leerlingen geeft, die daarvoor in aanmerking komen. Het gevaar van een te oppervlakkige beoordeling der leerlingen door verschillende instructeurs wordt opgeheven door iedere instructeur tevens klassecommandant te maken van die klas, waarbij hij de meeste lessen geeft, waarbij tevens de belangrijkheid van het vak voor de betrokken klasse in het oog wordt gehouden. De theoretische vorderingen van de leerlingen worden regelmatig gecontroleerd aan de hand van aangekondigde testen. Behaalt een leerling hiervoor een onvoldoende dan kan hem verplichte studie worden opgelegd; zijn gebrek aan ijver kan in voorkomend geval aan de krijgstuicht worden getoetst.

BEORDELIINGSFORMULIER					Figuur 3.	
Adsp. Kader en Adsp. Reserve Officieren						
Naam:				Onderdeel		
Legernummer:				1e periode:		
In opleiding voor: <u>dpl. onderofficier</u>				2e periode:		
res. officier				3e periode:		
Lichting:				4e periode:		
Examenperiode:						
Opleiding welke is gevolgd	Cursusresultaten			Persoonlijkheidsbeoordeling	Par. CC	Motivering beslissing ontheffing of herhaling
	Theorie	Prakt	Vord			
1e periode Alg. Kadervorm.						
Herhaling						
2e periode Mosnr.....						
Herhaling						
3e periode Mosnr.....						
Herhaling						
4e periode Mosnr.....						
Herhaling						
					Totaal v. Vorderingen=.....	
Examenperiode Mosnr.....	Theorie	Prakt	Exa- men Cijfer	Pers. Cijfer		
					Examencijfer x 2 =.....	
Herhaling						
☐ geslaagd voor : mosnr. ☐ niet geslaagd (rang)				Eindbeoordeling totaal $V + 2 \times E$: aantal $V + 2$		
Specialisatiecursus					(2 maanden)	
Cursus voor Mosnr.....	Theorie	Prakt	Vord	Pers. beoord	Toegekend Mosnr.	
Aant C-Specialistische cursus :						

Naast deze tussentijdse aangekondigde testen wordt elke oefenperiode van twee maanden afgesloten met een eendaagse test, waarin wordt onderzocht of de leerling voldoet aan de benodigde minimale kennis en vaardigheid, welke op dat tijdstip van de opleiding worden vereist. Dit om te voorkomen dat ongeschikte kandidaten langer de opleiding volgen en een remmende invloed op de instructie zouden gaan uitoefenen. De resultaten en de zo nodig genomen maatregelen worden vastgelegd op een beoordelingsformulier, dat na beëindiging der opleiding als confidencieel wordt opgelegd bij de administratieve bescheiden van de man (zie figuur 3).

Het gemiddelde van theorie en praktijk wordt aangeduid als vorderingen. Naast deze testresultaten speelt de persoonlijkheidsbeoordeling een grote rol. Deze wordt namelijk niet als factor in rekening gebracht, maar staat op zich zelf om vast te stellen of de leerling de geschiktheid bezit om verder te worden opgeleid en uiteindelijk te worden aangesteld in de rang, die aan het met goed gevolg doorlopen van de cursus verbonden is. De factoren, die hierbij in beschouwing worden

genomen, zijn o.a. initiatief, verantwoordelijkheidsgevoel, besluitvaardigheid, overwicht, zelfvertrouwen, geestdrift, militair voorkomen en gevoel voor orde en tucht.

Daar de potentiële leiders voortkomen uit alle lagen der bevolking, wordt een gelijke beoordeling van de toekomstige dpl. oon bemoeilijkt door factoren als opvoeding en milieu. Dit komt vooral tot uiting bij enkelen, die een langere tijd dan het gemiddelde nodig hebben om zich aan te passen aan de militaire omstandigheden. In verband hiermede zullen dergelijke jongelieden niet van de opleiding worden verwijderd, voordat zij een tijdvak van 4 maanden bij de kaderschool in opleiding zijn geweest.

Examen

In de 3e week van de laatste periode van de kaderopleiding vindt een examen plaats over de oefenstof van deze laatste periode en over de hoofdzaken uit de gehele opleiding. Deze examenstof is gebaseerd op de praktische inzetbaarheid van de kandidaat in de oorlogsfunctie, waarvoor hij is opgeleid. Het examenprogramma wordt opgesteld door de schoolcommandant en moet door de wapeninspecteur goedgekeurd zijn. Het examen wordt afgelegd ten overstaan van een examencommissie bestaande uit tenminste drie officieren onder voorzitterschap van de betrokken schoolcommandant. Bij het bepalen van een eindcijfer voor theorie en praktijk worden verschillende waarderingsfactoren toegepast voor de hoofdvakken. Deze factoren variëren van 2 tot 5. Tevens kan worden bepaald, dat voor een enkel hoofdvak geen onvoldoende mag worden gehaald. Het gemiddelde van theorie en praktijk wordt aangeduid als examencijfer. Dit moet tenminste 5 zijn. Nu wordt de eindebeoordeling opgemaakt door de som van de cijfers van de vorderingen + 2 maal het examencijfer, te delen door het aantal cijfers van de vorderingen + 2.
$$\left(\frac{V+2E}{V+2} \right)$$

Deze eindbeoordeling moet tenminste voldoende (6) zijn. Ook deze gegevens worden weer vastgelegd op het beoordelingsformulier (zie figuur 3).

Een kandidaat is geslaagd, wanneer de eindbeoordeling en persoonsbeoordeling tenminste voldoende zijn en hij heeft voldaan aan de eventuele minimum eisen t.a.v. de Hoofdvakken.

Bevordering

Aan het einde van de eerste periode van twee maanden (de algemene kadervorming) worden de leerlingen geoefend soldaat. Aan het einde van de tweede periode worden zij aangesteld tot korporaal. Na te zijn geslaagd, worden zij aangesteld tot sergeant/wachtmeester-titulair. De effectuering in die rang geschiedt voor alle categorieën gelijktijdig nl. na 6, 4 of 2 maanden praktijkervaring bij de parate troepen, al naar gelang de kaderopleiding 6, 8 of 10 maanden duurde. Blijkt een geslaagde kandidaat in de praktijk niet te voldoen, dan wordt hij bij administratieve maatregel teruggesteld.

Slotbeschouwing

Over het algemeen wordt van de zijde der parate troepen nog teveel verwacht, dat men volledig opgeleide onderofficieren van de kaderschool krijgt. Dit is in deze korte opleidingstijd, waarbij slechts minimale eisen kunnen worden gesteld, niet mogelijk. De dienstplichtige sgt/wmr-titulair, die kersvers van de kaderschool bij de parate troepen komt, weet in het begin nog bijna geen raad met zijn rang. De omgang met de troep is een geheel nieuwe belevenis voor hem en het is helemaal niet uitgesloten, dat dan pas juist blijkt, dat hij niet over voldoende overzicht beschikt.

Weinig of geen klachten worden gehoord over het peil der theoretische kennis, maar de algemene klacht van de oorlogsonderdelen over het jonge kader, is: te weinig persoonlijkheid.

Hierin kan echter onder de huidige omstandigheden geen verbetering worden gebracht.

Nieuwe Uitgave

MENSELIJKE VERHOUDINGEN IN DE STRIJDKRACHTEN door res. kapitein drs. J. M. M. Hornix. Uitg. Paul Brand, Bussum.

De huidige sociaal-culturele ontwikkeling en het sociale denken leveren voor de strijdkrachtenstructuur grote moeilijkheden op, omdat de strijdkrachten als doelorganisatie de nadruk leggen op het rationeel-functionele en het disciplinaire element in de organisatie.

Op treffende en o.i. juiste wijze geeft schrijver de menselijke betrekkingen in de strijdkrachten weer, ten aanzien van de hierboven geschetste problemen. Daarbij speelt ook het volkskarakter een belangrijke rol. Zonder twijfel bestaan er verschillende normen ten aanzien van de mens bij de land-, zee- en luchtmachten. De schrijver toont aan, dat het leger is gegrond op de feodale en agrarisch-rurale basis der Middeleeuwen. De zee-macht, opgekomen in de 16e en 17e eeuw, kreeg het aspect van grotere efficiency en functionele arbeidsverdeling. De luchtmacht, tot ontwikkeling gekomen in de 20e eeuw, kent nog sterker de arbeidsverdeling in de technische en kosmopolitische sfeer, welke de zeemacht bezit. Haar organisatie is nog sterk in ontwikkeling en tracht, worstelend tegen de invasie van overstappend land- en zeemachtpersoneel, een eigen „management” en sociaal klimaat te scheppen. Zij is zelfs sterk gekant tegen de agra-

rische feodale sfeer van de landmacht. Haar aanknopingspunten liggen bij het urbane en industriële karakter van de tegenwoordige tijd. De organisatie heeft dan ook sterker het karakter van een bedrijf bijv. een groot transportbedrijf, terwijl bij de zeemacht het karakter van zeevaart- en handelsmentaliteit voorop staat; de landmacht ligt meer in de sfeer van het leenheerlijke groot-grondbezit. Aan de structuurwijzigingen in de strijdkrachten op basis van het industriële patroon, alsmede aan de supra-nationale invloed in de strijdkrachten, wijdt schrijver veel aandacht.

De strijdkrachten hebben zonder enige twijfel een eigen karakter. Maar dit karakter moet — wil het zo doelmatig mogelijk zijn — facetten ontleen aan de bestaande normen en vormen en aan de toekomstige ontwikkelingen van de samenleving, waarvan de strijdkrachten — hoe gesloten zij zich ook willen voordoen — toch steeds een onderdeel blijven. Door rekening te houden met de menselijke factor komt ook het militaire apparaat te liggen in de juiste waarde-bepaling, welke cultuur en religie aan een militair machtsapparaat toekennen.

Een o.i. zeer bijzondere studie over de moeilijkheden in de strijdkrachten, waarvan wij de grondige bestudering gaarne aanbevelen. Het zal allen confronteren met problemen, welke van essentieel belang zijn voor het peil van onze strijdkrachten.

B. K.

De voortgezette opleiding bij de parate troepen

*door P. RIDDER, Majoor der Infanterie en J. H. P. HAUSER,
1e Luitenant der Infanterie.*

A. INLEIDING

Bij de beschouwing van dit onderwerp zal worden uitgegaan van de voortgezette opleiding, zoals die momenteel voor de onderdelen van de parate 4e Divisie is voorgeschreven.

In de jaarlijks uit te geven „Richtlijnen Troepenopleiding” bepaalt de divisiecommandant het opleidingsbeleid voor het komende opleidingsjaar. Zij zijn gebaseerd op de door CGS en C-1 LK hieromtrent uitgegeven richtlijnen en o.m. gericht op het bereiken van de volgende opleidingsdoeleinden:

- a. de man lichamelijk en geestelijk voor te bereiden, een harde, meedogenloze en gewetenloze vijand in het gevecht op te zoeken, aan te grijpen en te vernietigen;
- b. de man voortdurend op te leiden voor de taak, als omschreven bij het MOS nummer, waaronder hij ressorteert;
- c. het ontwikkelen van tactisch volledig gevormde „eenheden”;
- d. het ontwikkelen van leiderschap en discipline, alsmede geestelijk en lichamelijk uithoudingsvermogen, welke noodzakelijk zijn bij elk militair optreden;
- e. de man te doordringen van de belangrijkheid van de taak der 4e Divisie;
- f. de man te doordringen van de noodzaak, alle soorten bevoorradingsgoederen, materieel en uitrusting te onderhouden, te bewaren en te beschermen.

B. TE BEHANDELEN ONDERWERPEN

Achtereenvolgens zullen de onderstaande onderwerpen worden behandeld:

- I. De indeling van het oefenjaar.
- II. De opleiding van de enkele man.
- III. De opleiding van het kader.
- IV. De opleiding van de staven.
- V. De cursussen.

I. De indeling van het oefenjaar

Het thans gevolgde systeem van legervorming (het aanvullings-systeem, gebaseerd op twee-maandelijke lichtingsploegen) brengt mede, dat om de twee maanden aanvullers bij de parate onderdelen binnenkomen. Het gevolg hiervan is, dat ook de opleiding gebaseerd moet zijn op deze twee-maandelijke perioden. Het gehele oefenjaar is diensgevolge verdeeld in zes twee-maandelijke perioden, geletterd A t/m F, welke elk 8 oefenweken van 48 lesuren omvatten, zodat per periode over 384 lesuren kan worden beschikt. In ieder periode zal echter een aantal

van deze lesuren niet beschikbaar zijn voor de opleiding, t.w. uren, benodigd voor verlof, geestelijke verzorging, wachtdiensten, corvee, ter beschikking van de commandant e.d. Dit aantal uren bedraagt $\pm 27\%$ van de totaal per periode beschikbare lesuren. De resterende tijd, wel beschikbaar voor de opleiding, wordt besteed aan:

- a. de verdere Individuele Algemene Militaire Vorming ($\pm 30\%$);
- b. de Functie-opleiding ($\pm 30\%$);
- c. de Onderdeelsvorming ($\pm 40\%$).

Bij de opleiding van de parate onderdelen wordt uitgegaan van het standpunt, dat het peloton de kleinste tactische eenheid is welke, goed geoefend, de basis moet vormen voor het optreden in hoger verband. Om een goed hoger onderdeel te krijgen, is het immers noodzakelijk, dat, naast een hoge graad van geoefendheid van de staven, de pelotons als zodanig goed zijn geoefend. Om dit te bereiken is het dan ook noodzakelijk, dat, in iedere periode van twee maanden, het peloton als eenheid wordt geoefend in de voornaamste aspecten van de oorlogsvoering. Deze elke twee maanden terugkerende herhaling van de pelotons-opleiding met de in iedere periode te herhalen I.A.M.V. en functie-opleiding, is de z.g. „kleine cyclus”.

Met het oog op de paraatheid van de 4e Divisie is het noodzakelijk dat de opleiding boven pelotonspeil niet dusdanig wordt gegeven, dat eerst aan het einde van het opleidingsjaar oefeningen in groter verband (regiment en divisie) kunnen worden gehouden. Te dien einde is deze opleiding thans zo geregeld, dat iedere vier maanden (twee tweemaandelijks perioden) oefeningen worden gehouden op alle niveaus van de compagnie tot en met het regiment (c.q. overeenkomstige onderdelen), waarbij in elke periode van vier maanden andere aspecten van de oorlogsvoering worden behandeld. Deze perioden van vier maanden zijn de z.g. „grote cycli”.

II. De opleiding van de enkele man

a. *Algemeen.*

Bij binnenkomst in de parate divisie is iedere dienstplichtige voorzien van een voor hem geldend MOS nummer. Onder dit MOS nummer staat de taak omschreven waaraan deze dienstplichtige, na het volbrengen van zijn dienstdtijd, moet kunnen voldoen. Dit houdt in dat de man gedurende zijn gehele dienstdtijd is onderworpen aan een voortdurende opleiding voor zijn functie en tevens aan een selectie binnen het raam van zijn MOS nummer. Op het moment dat de man met groot verlof vertrekt, wordt hem dan het eind MOS nummer toegekend, waarmee dan tevens tot uitdrukking wordt gebracht, dat hij geschikt is voor de taak, als bij dat MOS nummer omschreven. Op het moment, waarop de man de divisie binnenkomt, heeft hij de „Basisopleiding” en de „Voortgezette opleiding” reeds bij verschillende opleidingseenheden gevolgd. Deze Basisopleiding is voor ieder hetzelfde, ongeacht het wapen of het dienstvak waartoe hij behoort.

Deze Basisopleiding voorziet in het bijbrengen van de meest elementaire kennis, die de militair eigen moet zijn. Hiervoor zijn in de depots 2 maanden uitgetrokken. Na deze 2 maanden wordt de man in opleiding genomen voor zijn specialistische functie. Naar gelang de technische eisen, die voor een bepaald MOS nummer noodzakelijk zijn,

is deze voortgezette opleiding langer of korter. Die functies, die geen hoge technische eisen aan de man stellen, vragen slechts een opleiding van 2 maanden, zodat het gros van de dienstplichtigen reeds na 4 maanden dienstdtijd bij de parate onderdelen binnenkomt. Die functies, die wel een hoge technische kennis noodzakelijk maken, eisen een langere voortgezette opleiding, zodat deze toekomstige specialisten een voortgezette opleiding behoeven, variërend van 4 tot 10 maanden. Deze voortgezette opleiding, voordat de man de divisie binnenkomt, is echter alleen een theoretische opleiding. Binnen de divisie zal de man de op de scholen onderwezen theorie aan de practijk moeten toetsen.

b. *I.A.M.V.*

Het gedurende de basisopleiding in de depots onderwezene, vormt, zoals gezegd, de voornaamste basis, waarop tijdens de voortgezette opleiding bij de parate troepen moet worden verder gewerkt. Teneinde te voorkomen, dat deze stof, die voor de man parate kennis moet zijn en blijven, wordt verwaarloosd, is in het oefenprogramma een ruime marge gelaten voor herhaling hiervan.

Deze periodiek terugkerende lessen vormen de Verdere Individuele Algemene Militaire Vorming. Het programma van de I.A.M.V. heeft dan ook ten doel de algemene militaire kennis van de dienstplichtigen beneden de rang van onderofficier te onderhouden en te verdiepen en hun vaardigheid op te voeren. Teneinde dit te bereiken zijn in het oefenprogramma I.A.M.V. per periode van twee maanden \pm 78 lesuren uitgetrokken. Bij deze oefenstof dient o.m. in het bijzonder aandacht te worden besteed aan:

- a. het opbouwen en handhaven van een hoge graad van lichamelijke en geestelijke geschiktheid;
- b. individuele bescherming tegen aanvallen met ABC wapens;
- c. lichamelijke verzorging en hygiëne te velde;
- d. belang van een deugdelijk onderhoud van de in bruikleen verstrekte uitrusting, wapens enz.;
- e. tenue, uiterlijk voorkomen en gedrag in het openbaar;
- f. kaartlezen en gebruik van het kompas;
- g. een grondige schietopleiding met daarbij een correcte wijze van uitvoeren van de juist snelle aanslag;
- h. het juist gebruik maken van dekking en maskering, het instinctief reageren op beschietingen (ook uit de lucht), het kiezen van de juiste opstelling om te kunnen vuren.

c. *Functieopleiding en selectie.*

Gedurende de voortgezette opleiding bij de opleidingseenheden, waarvan de duur afhankelijk is van de vereiste technische kennis, wordt de dienstplichtige, voordat hij de divisie binnenkomt, theoretisch geschikt gemaakt voor zijn te verrichten taak bij de parate onderdelen. Deze theoretische functievorming dient voor de specialist de basis te zijn, waarop hij bij de parate troepen zal moeten werken. De functieopleiding nu beoogt de aanvullers wapentechnisch geschikt te maken voor het vervullen van de in de oorlogsorganisaties voorkomende functies. Hiervoor zijn in het oefenprogramma per periode van 2 maanden 79 lesuren uitgetrokken. Elk programma van 79 lesuren omvat de totale oefenstof voor een bepaalde functie, zodat de dienstplichtige na twee

maanden weet, wat voor een bepaalde functie is vereist. In geval van dubbelfuncties kan in deze 79 lesuren uiteraard niet de volledige oefenstof voor beide functies worden doorlopen. Deze stof wordt dan behandeld in vier maanden en wel na elkaar in twee-twee maandelijkse perioden. Teneinde nu de man op die plaats te brengen, waarvoor hij uiteindelijk het meest geschikt is, wordt tijdens de functieopleiding bij de parate troepen een selectie toegepast. Deze selectie dient echter beperkt te blijven binnen de mogelijkheden van het toegekende MOS nummer. Het bovenstaande komt zeer goed tot uiting bij de tirailleurs (MOS nr 4745). Hierbinnen is immers verschuiving van schutter naar sluipschutter, mitrailleurschutter c.q. helper en plv groepscommandant mogelijk. Bij meer gespecialiseerde functies, vooral die, waarbij een hoge technische bekwaamheid noodzakelijk is, is verschuiving minder, in enkele gevallen zelfs zeer moeilijk, mogelijk. Blijkt in deze laatste gevallen, dat een dienstplichtige toch ongeschikt is voor zijn toegekende functie (MOS nummer), dan kan, na overleg met de daarvoor bevoegde instanties, verandering van MOS nummer paats vinden. Doordat aan deze specialisatie een meestal kostbare opleiding is voorafgegaan, dient verandering van MOS nummer echter tot het uiterste te worden beperkt.

De voor de functieopleiding noodzakelijk geachte technische en ook tactische cursussen worden in beginsel uitsluitend gegeven op de daarvoor aangewezen scholen vóórdat plaatsing bij de parate troepen geschiedt. Toch zal het in voorkomende gevallen noodzakelijk kunnen zijn, tijdens de parate troepentijd voor incidentele gevallen cursussen te organiseren, teneinde de functieopleiding van een bepaalde groep personen beter tot zijn recht te doen komen. Dit moet echter een uitzondering zijn, daar dit systeem van opleiden het wezen en de aard van het aanvullingssysteem aantast. Het aanvullingssysteem gaat er immers van uit, dat opleiding geschiedt in en door de troep zelf. Het concentreren van een groep van personen, allen bestemd voor hetzelfde MOS Nr en en deel uitmakend van verschillende kleinere onderdelen binnen een groter verband, met het doel om zodoende over te kunnen gaan tot gezamenlijke functieopleiding, is in principe dan ook onjuist, hoe aantrekkelijk dit systeem ook moge zijn.

d. *Onderdeelsvorming.*

Bij het binnenkomen van een ploeg nieuwe aanvullers vermindert uiteraard telkenmale de gevechtswaarde van het onderdeel. Het is derhalve de taak van iedere commandant er voor te zorgen, dat deze vermindering in gevechtswaarde zo snel mogelijk wordt opgeheven, opdat niet, nadat achtereenvolgens enige aanvullingsploegen bij het onderdeel zijn binnengekomen, de gevechtswaarde vrijwel tot nul zou zijn gereduceerd. Teneinde hieraan tegemoet te komen, is voor de parate onderdelen, in het kader van de onderdeelsvorming, een opleidings-schema ontworpen, gebaseerd op het aanvullingssysteem, waarbij, na iedere aankomst van aanvullers, het pelotonsverband wordt hersteld en de geoefendheid van het onderdeel per periode van vier maanden, door het houden van compagnies-, bataljons- en regimentsoefeningen (c.q. oefeningen van overeenkomstige onderdelen) zo hoog mogelijk wordt opgevoerd. Tevens wordt hiermede bereikt, dat de onderdelen voortdurend een hoge graad van paraatheid blijven behouden.

De gehele cyclus is hiertoe verdeeld in zes perioden van twee maan-

den, welke overeenkomen met het periodiek binnenkomen van de aanvullers. In iedere periode van twee maanden zijn voor de onderdeelvorming beschikbaar voor de opleiding t/m pelotonsniveau (de kleine cyclus) 45 lesuren, terwijl voor de overige onderdeelvorming (de grote cyclus) per periode van vier maanden 148 lesuren beschikbaar zijn. Hiervan worden besteed aan de compagniesopleiding 58 lesuren, aan de bataljonsopleiding 27 lesuren en aan regimentsopleiding 36 lesuren. De resterende 27 lesuren zijn beschikbaar o.a. voor het houden van pelotons- en compagniestesten.

Bij de pelotonsopleiding worden behandeld:

1. in iedere periode van twee maanden: de opmars te voet, de aanval, consolidatie en reorganisatie, de verdediging en het infanterie-tank team in de aanval;
2. eenmaal per periode van vier maanden: voorposten, de terugtocht bij dag en bij nacht, het vertragend gevecht, de nachtaanval en nachtelijke overvallingen.

Alle pelotonsoefeningen worden gehouden als „onderwijsoefeningen”, d.w.z. oefeningen, onder leiding van de commandant van het te oefenen onderdeel.

Bij de compagniesopleiding worden behandeld:

1. in iedere periode van vier maanden: de opmars (tweemaal te voet, eenmaal gemotoriseerd), de aanval, consolidatie en reorganisatie, de verdediging, de rivierovergang en de nachtaanval;
2. eenmaal gedurende het gehele opleidingsjaar: het infanterie-tank team in de aanval en de aflossing bij nacht;
3. tweemaal gedurende het gehele opleidingsjaar: de terugtocht bij dag, de terugtocht bij nacht, en het vertragend gevecht.

Van deze compagniesoefeningen zijn de gemotoriseerde opmars, één der drie te houden oefeningen in de aanval en één der drie te houden oefeningen in de verdediging „geleide oefeningen”, d.w.z. oefeningen onder leiding van de naast-hogere commandant van het te oefenen onderdeel, de overige oefeningen zijn „onderwijsoefeningen”.

Voor de opleiding in bataljons- en regimentsverband worden in iedere periode van vier maanden gehouden:

1. één bataljonsoefening van drie dagen, waarbij in het gehele opleidingsjaar worden behandeld: de aanval, de rivierovergang en de verdediging met het vertragend gevecht;
2. één regimentsoefening van vier dagen, waarbij in het gehele opleidingsjaar worden behandeld: de aanval, de rivierovergang en de ricierverdediging met de terugtocht.

Van elk der drie bataljons- en regimentsoefeningen is één een „geleide oefening”, de beide andere zijn „onderwijsoefeningen”.

Bij de hier weergegeven indeling van de oefenstof wordt bereikt, dat de voornaamste aspecten van de opleiding meerdere malen gedurende het opleidingsjaar op verschillend niveau worden behandeld, waarbij in het bijzonder de nadruk is gelegd op de pelotonsopleiding, welke iedere periode van twee maanden wordt herhaald.

III. De opleiding van het kader

Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt in:

- a. *De opleiding van het dienstplichtig kader.*

Het dienstplichtig kader heeft voor zijn intrede in de parate onderdelen een opleiding gevolgd aan de kaderscholen c.q. aan de scholen voor reserveofficieren. Hierbij is de theoretische basis gelegd voor het uitoefenen van zijn functie als leider en aanvoerder en, zeer miniem, als instructeur bij de parate troepen. *De praktische opleiding als zodanig moet echter nog bij deze onderdelen geschieden. Deze opleiding en verdere vorming behoort tot de competentie van de erbij betrokken onderdeelcommandanten en zij dienen, bij het stellen van eisen aan dit pas binnengekomen kader, hiermede dan ook zeer zeker rekening te houden.* Het is niet juist van dit kaderlid terstond te eisen, dat hij als een volleerd aanvoerder en instructeur kan optreden. Ook hier geldt, dat het betrokken kaderlid eerst voor zijn functie geschikt kan worden geacht, als hij met groot verlot vertrekt en bij een mobilisabel onderdeel wordt ingedeeld. Het ontbreekt het kaderlid bij zijn aankomst bij de parate troepen immers niet zozeer aan kennis, dan wel aan ervaring, om zijn theoretische kennis ook praktisch te kunnen toepassen. Deze ervaring kan hij uitsluitend verwerven door de praktische oefeningen van zijn functie bij de troep, waarbij voortdurende leiding en hulp van zijn commandant niet kan worden gemist. Zijn commandant moet hem dan ook van de eerste tot de laatste dag voortdurend observeren en hierbij zonedig corrigerend optreden.

Hij kan niet volstaan met dit kaderlid, bij aankomst in het onderdeel, alleen mede te delen, welke functie hij zal vervullen, om dan, na verloop van tijd, te constateren, dat dit kaderlid zijn taak op onvoldoende wijze verricht en daarvoor dus ongeschikt is. Hem zal integendeel moeten worden medegedeeld, hoe hij zijn functie moet vervullen, op welke praktische punten hij in het bijzonder moet letten, terwijl, bij het maken van fouten, hem moet worden verteld, hoe in den vervolge dergelijke fouten kunnen worden vermeden. Op deze wijze dient, gedurende de gehele opleidingstijd bij de parate troepen, de praktische vorming van het dienstplichtig kader door de commandant te worden ter hand genomen. Dit is temeer noodzakelijk, omdat de parate onderdelen, die behalve parate- tevens opleidingseenheden zijn, de hulp van dit kader als instructeur niet kunnen ontberen. De kern van het bij deze onderdelen ingedeelde beroepskader is uiteraard te klein, om hierin alleen te kunnen voorzien.

b. *De opleiding van het beroepskader.*

Zeere speciale aandacht moet worden besteed aan de opleiding van het beroepskader. Immers dit kader vormt de kern van het parate onderdeel en zij hebben naast de vorming van het dienstplichtig kader, mede tot taak het periodiek terugvallende peil van het onderdeel weder omhoog te brengen. Het beroepskader dient dan ook volledig voor zijn taak te zijn berekend. Daar binnen de parate onderdelen niet wordt beschikt over een voldoende grote beroepskern, dienen zij te beschikken over een gedegen „all round” kennis, teneinde eventuele hiaten te kunnen opvullen. Zij moeten in staat zijn, zoveel mogelijk functie's binnen het eigen onderdeel te beheersen en in deze functies instructief op te treden. Voor zover het onderdeel niet zelf kan voorzien in de opleiding van zijn beroepskader voor de onderscheiden functies, kan dit personeel naar cursussen worden gezonden op de daarvoor bestemde wapenscho-

len. Uiteraard brengt dit bepaalde moeilijkheden met zich mede, daar het toch reeds in beperkte mate aanwezige beroepspersoneel hierdoor nog sterker wordt gereduceerd. Men dient echter te bedenken, dat, na de plaats gehad hebbende opleiding, van dit kader een groter rendement kan worden verkregen, hetgeen aan de geoefendheid van het betrokken onderdeel uiteindelijk ten goede komt.

IV. De opleiding van de staven

De opleiding van de staven dient te zijn gericht op het verkrijgen en behouden van een doelmatige werkwijze binnen de stafsectiën en de gehele staf als zodanig, zowel voor een succesvolle operatie, als voor een efficiënte opleiding.

Dit kan slechts worden verkregen door een voortdurend oefenen en een veelvuldig functioneren onder operationele omstandigheden, zodat de staven en het verbindingspersoneel ervaring opdoen, voor de uitvoering van hun oorlogstaak. Bij al deze te houden oefeningen, zowel stafdienst oefeningen als oefeningen met troepen, dient speciaal de nadruk te worden gelegd op de samenwerking in en tussen de verschillende stafsectiën. Als stafdiensstoefeningen zijn voor de opleiding van de bataljons- en regimentsstaven (c.q. staven van overeenkomstige onderdelen) per periode van vier maanden voorgeschreven één bataljonsstafdiensstoefening als „geleide oefening” en één regiments-stafdiensstoefening als „onderwijsoefening” terwijl bovendien gedurende het gehele opleidingsjaar twee regimentsstafdiensstoefeningen als „geleide oefeningen” worden gehouden. Bij de bataljons-stafdiensstoefeningen worden de L.O. groepen van de artillerie, bij de regiments-stafdiensstoefeningen de afdelingsstaven van de artillerie en de compagniesstaven van het Genie-bataljon ingeschakeld. De bataljons- en regimentsstafdiensstoefeningen dienen uiteraard te worden gehouden tijdig vóór de perioden, waarin bij het onderdeel met troepen op bataljons- en regimentsniveau wordt geoefend.

V. De cursussen

De cursussen voor de parate troepen kunnen worden onderscheiden in: a. wapentechnische cursussen; b. tactische cursussen.

a. Het bij de parate onderdelen aanwezige dienstplichtige personeel heeft zijn wapentechnische opleiding, overeenkomstig de door C.G.S. uitgegeven opleidingsgangen, reeds ontvangen, voordat het bij de parate onderdelen wordt geplaatst, met uitzondering van de Legerluchtwaarnemers en ABC functionarissen op ctes niveau. Deze wapentechnische opleiding maakt deel uit van de voortgezette opleiding van de dienstplichtige na zijn basisopleiding en hiermede heeft de commandant van een paraat onderdeel dan ook vrijwel geen bemoeienis meer.

De aan de wapenscholen te geven wapentechnische cursussen worden dan ook in hoofdzaak gevolgd door beroepspersoneel, waarvoor deze cursussen, i.v.m. hun instructieve taak bij de parate onderdelen, noodzakelijk worden geacht. Teneinde te voorkomen dat de onderdelen plotseling een te groot percentage van het beroepspersoneel naar een cursus moeten sturen, vindt spreiding van deze cursussen plaats over de maanden October t/m Mei.

b. De tactische cursussen worden bij parate troepen alleen gevolgd

door beroepsofficieren en onderofficieren, voor zover dit voor hun taak of toekomstige taak noodzakelijk wordt geacht, of indien een dergelijke opleiding noodzakelijk is voor een eventuele bevordering.

Naast deze twee categorieën cursussen worden nog cursussen gegeven van algemeen vormende aard, zoals: oriënterende cursussen voor officieren en onderofficieren, cursussen methode van instructie, cursussen S.V.I. en gevechtscursussen. Plaatsen op deze cursussen worden bezet naar gelang de behoefte en rekening houdend met de misbaarheid van het erbij betrokken personeel.

C. SLOTBESCHOUWING

In bovenstaande uiteenzetting is de wijze weergegeven, waarop momenteel de opleiding bij de parate troepen is geregeld. Aan de hand van de hier omschreven richtlijnen worden door de regiments-commandanten, c.q. de commandanten van overeenkomstige onderdelen, voor iedere periode van vier maanden de blokprogramma's voor hun onderdeel opgemaakt, welke voor de compagniescommandanten, c.q. de commandanten van overeenkomstige onderdelen, als **basis dienen** voor hun wekelijks op te maken oefenprogramma's. Op deze wijze is, althans theoretisch, de gehele opleiding bij de parate onderdelen vastgelegd, waarbij uiteraard is uitgegaan van een ideale toestand, zowel op personeels- als op materieelgebied.

In de praktijk zal echter in veel gevallen van de, aan de hand van de richtlijnen opgemaakte, blok- en oefenprogramma's moeten worden afgeweken. Naast het bestaande tekort aan instructief kader is er mede een tekort aan instructiemiddelen. Daarnaast doet zich voornamelijk een gemis aan een voldoende aantal voertuigen gevoelen. Dit gemis is enerzijds het gevolg van het feit, dat minder dan de organiek benodigde aantallen voertuigen worden verstrekt, anderzijds, doordat van het — dus in feite te geringe aantal voertuigen — steeds een aantal ontbreekt, tengevolge van noodzakelijke reparaties, inspecties enz.

Voorts zijn er een aantal min of meer noodzakelijke diensten, welke een nadelige invloed hebben op het strak doorvoeren van meergenoemde richtlijnen. Hier ware te denken aan: parades, herdenkingen, inspecties, demonstraties e.d. Bij het gelasten van dergelijke diensten, die elk voor zich een zeker nut hebben, dient dan ook steeds het nut ervan te worden afgewogen tegen het tijdverlies en het verstoren van de opleidingsregmaat. Een ernstige verstoring van de normale opleiding betekent ook o.m. de primo-vaccinatie.

Het is dus duidelijk, dat het door verschillende omstandigheden niet mogelijk is, te allen tijde de richtlijnen-troepenopleiding van Commandant 4e Divisie naar de letter na te komen. Men dient steeds voor ogen te houden, dat het *richtlijnen* zijn en dat er voldoende gelegenheid is voor de ondercommandanten om — in de geest van deze richtlijnen — bij onvoorziene omstandigheden initiatief te betonen.

Depot-opleiding

door F. H. BRUGGEMANS, 1e Luitenant van de Verbindingsdienst

1. Algemeen

Aangezien de depotopleiding van dienstplichtigen van de Koninklijke Landmacht is gebaseerd op het thans vigerende aanvullingssysteem, moge ik vooraf verwijzen naar de verhandeling hieromtrent door de majoor der Cavalerie H. H. R. van der Laan op 1 December 1953 gehouden voor de „Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap”.

Zoals hierin tot uitdrukking gebracht was vóór de invoering van het aanvullingssysteem de opleiding van de dienstplichtige in een vredesonderdeel gesteld op 8 maanden, 12 maanden voor kader en specialisten. De overige tijd van de eerste oefening werd doorgebracht bij de parate troepen. In het aanvullingssysteem wordt per 2 maanden een lichtingsploeg opgeroepen. De opleiding in het vredesonderdeel is thans een veelvoud van 2 maanden, waarbij per functie is nagegaan wat de minimale benodigde tijd is. Deze opleidingstijd loopt voor wat betreft de soldaten thans van 4 tot 10 maanden, enkele uitzonderingen met nog langere specialisatie buiten beschouwing gelaten. Hierdoor is bereikt, dat elke dienstplichtige een maximale tijd doorbrengt in de parate troepen. De opleiding in het vredesonderdeel kan worden onderscheiden in de basisopleiding en de voortgezette opleiding.

Hierbij zijn de opleidingen tot adspirant reserve officier en dienstplichtig onderofficier mede als voortgezette opleiding te beschouwen. In het kader van dit artikel zullen deze echter niet nader worden besproken.

2. De Basisopleiding

Elke dienstplichtige ontvangt het eerste deel van zijn algemene militaire vorming, de basisopleiding, waarvan de duur is gesteld op 2 maanden, bij het stamregiment waarbij hij registratief is ingedeeld.

Het doel van deze basisopleiding is de man een individuele geofendheid te geven, noodzakelijk voor eigen lijfsbehoud op het gevechtveld; voorts om de dienstplichtigen te vormen tot soldaten door het aankweken van gevoel voor krijgstucht, orde en militaire gewoonten.

Tijdens deze basisopleiding dient grote aandacht te worden besteed aan de lichamelijke ontwikkeling en harding van de man. Het onderrecht dient op de praktijk te zijn gericht, waarbij alleen de noodzakelijke theorie wordt behandeld. Het leren van benamingen van onderdelen van wapens bijvoorbeeld, welke niet essentieel zijn voor de juiste bediening van dit materieel, is dan ook niet toegestaan. Deze basisopleiding is voor alle dienstplichtigen gelijk. De eisen, waaraan zij na afloop van de basisopleiding moeten voldoen, zijn vastgesteld door de Inspecteur der Opleidingen. Ook voor de verdeling van het aantal beschikbare lessen over de verschillende te behandelen vakken heeft de Inspecteur der Opleidingen richtlijnen verstrekt. Deze fase van de opleiding wordt afgesloten met de „test individuele soldaat” en de ouderdag, waarna het eerste, zogenaamde „fillerverlof” wordt verleend, zodat de dienstplichtige op zijn verhaal kan komen voor het volgende deel van zijn opleiding.

3. Selectie

Dat volgende deel is grotendeels bepaald door de selectie-officier, in nauwe samenwerking met de commandanten van de dienstplichtigen. Wellicht ten overvloede wordt hier nog opgemerkt, dat elk wapen of dienstvak al het personeel, ongeacht de functie, dient te leveren voor de door dat wapen of dienstvak te formeren oorlogsonderdelen. Was het dus zo, dat vóór het aanvullingssysteem het oproepen en opleiden van bijvoorbeeld koks alleen een zaak was voor de Inspecteur der Intendance, van verbindingspersoneel voor de Inspecteur van de Verbindingsdienst enz., thans wordt door elke Inspecteur dit personeel zelf aangevraagd, terwijl de specialisatie tijdens de voortgezette opleiding (eventueel) ge-centraliseerd plaats vindt.

Het aantal functies waarover de dienstplichtigen na de basisopleiding moeten worden verdeeld is hierdoor groter geworden. Bovendien is het voor een selectie-officier vaak moeilijk te bepalen of een dienstplichtige geschikt moet worden geacht voor een bepaalde technische opleiding. De selectie-officier heeft hiertoe in de eerste plaats de beschikking over de gegevens van de man (PD 1 formulier en aanvullend PD 1, in te vullen na opkomst), terwijl daarnaast speciale tests door of namens de Inspecteur der Opleidingen zijn ingesteld.

Tijdens de basisopleiding dient voorts te worden bepaald, welke dienstplichtigen in aanmerking kunnen worden gebracht voor de opleiding tot adspirant reserve-officier of dienstplichtig onderofficier, waarbij het selectiecentrum van de Koninklijke Landmacht een adviserende taak heeft voor de adspirant reserve-officieren. De daarvoor door de Depotcommandant aangewezen kandidaten worden nl. aldaar gedurende 2½ dag getest.

4. Functie-aanduiding

De functies in de oorlogsorganisaties zijn aangeduid met een MOS (Military Occupational Specialties) nummer. Bij elk MOS nummer hoort een functiebeschrijving. De dienstplichtige zal in het algemeen eerst volledig voldoen aan de eisen gesteld in deze beschrijving indien hij zijn eerste oefening heeft volbracht. Teneinde reeds op een eerder tijdstip met deze functie aanduiding te kunnen werken heeft men enkele nieuwe begrippen ingevoerd, t.w.

a. het *basis mos-nummer*. Dit geeft aan, dat de dienstplichtige beschikt over de minimale kennis nodig voor het mos-nummer, waarmee hij zijn intrede doet in de parate troepen. Vaak zal dit mos-nummer identiek zijn aan het uiteindelijk toe te kennen nummer, doch het geeft aan, dat de dienstplichtige is opgeleid om handlangersdiensten te vervullen in de groep functionarissen met hetzelfde mos nummer.

b. het *advies mos-nummer*. Dit geeft aan, dat de dienstplichtige geen militaire opleiding voor dit mos-nummer als zodanig heeft genoten, doch op grond van vooropleiding, burgerberoep, aanverwante militaire opleiding, enz. hiertoe geschikt wordt geacht.

5. De voortgezette opleiding

Na de basisopleiding volgt dan, na het met gunstig resultaat afleggen van de „test individuele soldaat” de voortgezette opleiding. Zo-

als volgt uit hetgeen over de functieaanduidingen is gezegd, vindt de voortgezette opleiding uitsluitend plaats tot een basis mos-nummer. De lengte van de voortgezette opleiding is gebaseerd op de noodzakelijke wapentechnische kennis, waarover moet worden beschikt bij intrede in de parate troepen. Afhankelijk van de functie varieert deze van 2 tot 8 maanden.

Van alle mos-nummers is de opleidingstijd vastgelegd in de zg. „opleidingsgangen dienstplichtig personeel”, welke zijn uitgegeven door de Inspecteur der Opleidingen. Van de eerste twee maanden van de voortgezette opleiding dient één maand te worden besteed aan algemeen militaire oefenstof als herhaling, verdieping en vergroting van de kennis van de basisopleiding. Deze oefenstof zal over het algemeen geïntegreerd worden gegeven, doch dient tijdens de eerste 2 maanden te zijn behandeld. Aan het eind van deze 2 maanden wordt nl. de „test geoefend soldaat” afgenomen, waarvan de algemene delen (algemeen militair en lichamelijke opvoeding) voor alle dienstplichtigen wederom gelijk zijn en de andere delen van de test worden vastgesteld door de Inspecteur van het Wapen of Dienstvak. Een aantal dienstplichtigen heeft de dubbelfunctie van chauffeur. Een dwingende eis is, dat alle dubbelfuncties ook inderdaad tot chauffeur worden opgeleid. Deze chauffeursopleiding is in de totale opleidingsduur begrepen.

Dit houdt dus in, dat voor personeel, dat een voortgezette opleiding heeft van twee maanden, geen tijd overblijft voor een wapentechnische opleiding, zij worden dus in feite als chauffeur bij de parate troepen ingedeeld. In dit geval kan een advies mos-nummer worden toegekend. Voorbeelden hiervan zijn de lijnwerker veld, tevens chauffeur, mos 4641; schrijver typist, tevens chauffeur, mos 4405. In de groep, waar zij bij het parate onderdeel zullen worden ingedeeld, zullen zij alsnog de nodige kennis voor hun functie moeten vergaren. Na de test voor geoefend soldaat zullen voor de dienstplichtigen, die een langere specialisatie nodig hebben, meestal enige lesuren aan algemene en militaire vorming worden besteed voor het onderhouden van de verkregen kennis.

6. Basis mos eisen

Zoas reeds hierboven aangegeven heeft de Inspecteur der Opleidingen de algemene en militaire eisen vastgesteld, tot uitdrukking gebracht in de aanwijzingen voor de basis- en de voortgezette opleiding en de testen voor individuele en geoefend soldaat.

De eiseisen per basis mos-nummer worden vastgesteld door de Inspecteurs van Wapens en Dienstvakken. Dit zijn dus de eisen, waaraan de dienstplichtige na afloop van de voortgezette opleiding moet voldoen. Zoals in punt 3 is aangegeven beschikt elk Wapen/Dienstvak over al het voor de oorlogsonderdelen benodigde personeel. Het vaststellen van de basis mos-eisen is echter opgedragen aan die Inspecteur, tot wien ressort het personeel behoort (en die in de meeste gevallen ook de opleiding ervan in handen heeft). Zo heeft de Inspecteur der Intendance de basis mos-eisen vastgesteld voor kok, menagemeester, enz.; de Inspecteur van de Technische Dienst heeft de zorg voor de onderhoudsmonteur wielvoertuigen, enz.

Voor de verdere opleiding van de man bij de parate troepen is het van het grootste belang te weten op welk niveau de dienstplichtige daar binnenkomt. De basismoseisen zijn hiertoe de grondslag. Per Wapen/Dienstvak zullen alle bij dat Wapen/Dienstvak voorkomende basis mosnummers gebundeld worden uitgegeven in de zg. grondslagen voor de opleiding. In deze grondslagen zijn tevens alle noodzakelijke algemene richtlijnen opgenomen. Zij zullen per Wapen/Dienstvak worden uitgegeven. Hierop vooruitlopend heeft de Inspecteur der Opleidingen reeds het algemene deel uitgegeven, dat voor alle wapens en dienstvakken van kracht is.

7. Besluit

Het vorenstaande kan zeker niet een volledige beschouwing worden genoemd van de depot-opleidingen. Het beoogt slechts enkele begrippen, welke — zeker in opleidings eenheden — reeds bekend zullen zijn, nader te bespreken. Teneinde, tot slot, een indruk te geven van de verscheidenheid van functies, waarvoor de dienstplichtigen moeten worden opgeleid is hierna schematisch weergegeven hoe de opleidingsgangen zijn van de soldaten-korporaals van de Verbindingsdienst, aangevuld met enkele opleidingen welke specifiek voor personeel van andere Wapens/Dienstvakken bij het Depot Verbindingsdienst worden gegeven.

De basis mosnummers zijn hierbij verdeeld over 9 groepen. In elke groep is aangegeven op welk tijdstip verdere selectie plaatsvindt voor het basismosnummer: bv. het elektronisch monteurpersoneel, dat ten dele een gemeenschappelijke zg. basisvakopleiding ontvangt, waarna verdere specialisatie tot het basismosnr radiomonteur, radarmonteur, enz. plaatsvindt.

Personeel, dat tijdens de voortgezette opleiding zijn specialisatie buiten het depot ontvangt, maar dat bij het eigen depot tot geoefend soldaat moet worden opgeleid, wordt voor die periode ondergebracht bij een ander basis mos (bv. het fotopersoneel). Soms is hierbij vereist, dat de dienstplichtige een chauffeursopleiding heeft gehad, voordat hij zijn specialisatie krijgt.

De functies opgesomd onder 7 (m.u.v. de chauffeurhoofd functie) zullen bij de parate troepen worden ingedeeld met een *advies*mosnummer. Dit is eveneens het geval voor de functies, genoemd onder 8.

De zwarte blokjes geven aan, dat in de betreffende oefenmaand de chauffeursopleiding wordt gegeven, voor dat deel van de in opleiding zijnde dienstplichtigen, dat voor een dubbelfunctie is bestemd.

(Zie voor schema's blz. 236 t/m 238)

**OPLEIDINGSGANGEN DPL KORPORAAL/SOLDAAT
BIJ HET DEPOT VERBINDINGSDIENST**

Opleidings maand		BASIS MOS	MOS	Benaming	Opmerkingen
0	2 4 6 8 10 12 14				
1. Operationeel Personeel					
		5740	5740	radio telegrafist 3e kl.	
		4740	4740	radio telegrafist 2e kl.	
		3766	3766	radio telegrafist 1e kl.	
		4237	4237	telexist, handbediend	
		4640	4640	telexist, semi-autom.	
		4667	4667	berichten klerk	tvc chauff.: zie 7
		4056	4056	specialist veldpost	
		4805	4805	vercijferaar	
2. Lijn personeel					
		4641	4641	lijnwerker veld	tvs chauffeur, zie 7
		3238	3238	lijnwerker lucht	tvs chauffeur, zie 7
		4309	4309	centralist	tvs chauffeur, zie 7
		3095	3095	centr. mont., hand.bed.	
		3115	3115	centr. monteur, autom.	
		2039	2039	kabellasser	
		3097	3097	telefoon monteur	
3. Electronisch monteur-personeel					
		3648	3648	monteur radio veld	
		1792	1792	monteur radio-telex	
		3952	3952	monteur radar	
		3916	3916	herst.electr.vuurl.instr.	
		2187	2187	bedien.man draaggolf	
		1646	1646	monteur tfn en tlx mat	
		3239	3239	monteur tlx materieel	
3.1. Electron. monteur personeel afkomstig van andere wapens					
		1775	1775	monteur radar	Veld Art; LuA (1 toest.) LuA (2 toest.)
		1775	1775	monteur radar	
		2634	2634	mont. vuurl. zw LuA	
		3633	3633	mont. vuurl. li LuA	
		3524	3524	mont. bijz. electr. app.	
		3523	3523	herstl. bijz. electr. app.	
		3174	3174	monteur radio veld	□ pract. tewerkst.

Opleidings maand				BASIS MOS	MOS	Benaming	Opmerkingen
0	2	4	6 8 10 12 14				
4. Bevoorradings personeel							
basis opl. 				3581	3581	mag bed vbd mat	
5. Inlichtingen-dienst personeel							
Basis opleiding	3766			3766	3717	telegrafist interceptie	
	4687	SMID		4320	4320	tolk (bepaalde taal)	
	5740	SMID		3709	3709	analyst radioverkeer	
	5740	SMID		3808	3808	specialist crypt analyse	
	4805			3807	3807	spec. crypt.veiligh.	
	5740	SMID		2538	2538	tel. interc. radio vbdn	
6. Foto personeel							
Basis opleiding	4687 cq 4345	LFFD		3042	3042	hersteller camera's	
		LFFD		3206	3206	mont proj geluidsfilm	
		LFFD		4137	4137	film operateur	
					3137	opz.film distributie	
		LFFD		3208	3208	geluid technicus	
		LFFD		3945	3945	laborant fotogr.	
LFFD		3152	3152	fotograaf			
7. Chauffeurs							
Basis opleiding				4345	4345	chauffeur li vrachtauto	
					4931	chauffeur zw vrachtauto	
					3238	lijnw. lucht tvs chauff.	
					4641	lijnw. veld tvs chauff.	
					4667	berichtenkl. tvs chauff.	
					3060	berichtenkl., tvs chauff.	
					3290	ordonnans gemotoris. kok, tvs chauffeur	
					4055	messbed. tvs chauff.	
					4405	schrijver pers. ztvs ch.	
				4816	schrijver typist, tvs ch.		
				3070	schrijver admin. tvs ch.		
				3078	tekenaar tvs chauffeur		
					electriciën tvs chauff.		

Opleidings maand						BASIS MOS	MOS	Benaming	Opmerkingen
0	2	4	6	8	10 12 14				
8. Diversen									
Basis opleiding	4641					4641	3050	timmerman alg.	
	4667					4641	3070	tekenaar alg.	
	4641					4641	3203	specialist verpakking	
	4641					4641	4121	hersteller alg.	
	4641					4641	5832	handl. bevoorrading	
9. Personeel, dat elders voortgezette opleiding ontvangt (m.u.v. LFFD (zie 6) en SMID (zie 5))									
9.1. GENIE									
Basis opleiding	4345					3166	3166	bed.man el. krachtinst.	
						3319	3319	herst. el. mot. en gener. monteur genie materieel	opleiding 1 x p. 4 mndn
						3359	3359	mach. tractor scraper	
						4081	4081	mach luchtcompressor	
9.2. TECHNISCHE DIENST									
Basis opleiding	4667					1821	1821	spec. bevoorr. onderd.	
	cq					3114	3114	machine bankwerker	
	4345					3256	3256	lasser	
	4641					3912	3912	herst. electr. systeem	
	cq					3922	3922	herst. vuurl.instr.	
	4345					4014	4014	monteur wielvoertuigen	
	4641								
	cq								
9.3. MILITAIRE ADMINISTRATIE									
basis opl.	2					4405	3290	schrijver pers zaken	tvS chauff.: zie 7
	CO AK						4035	schrijver algemeen	
							4405	schrijver typist	
							4816	schrijver admin.	
basis opl.	2	1				4816A	4816A	schr. adm. comptabil. wordt IMA-personeel	
	CO AK	CO AK							
9.4. INTENDANCE									
basis opl.	KOKS					3060	3060	(bij) kok mess bediende	tvS chauff.: zie 7
	SCH								
9.5. INTENDANCE EN TECHNISCHE DIENST									
basis opleiding	DEPOT INT					3815	3815	mag. bed. TD materieel	
						3835	3835	spec. voorraadregistr.	

Meningen van anderen

WAARSCHUWINGSBEVEL: OVERGAAN TOT LEGERING

door C. KNULST, *Luitenant-Kolonel van de Generale Staf* en
J. J. BIJL, *Majoor van de Generale Staf*.

Bij het raadplegen van de militaire literatuur kan men al spoedig tot de conclusie komen, dat het onderwerp legering behoort tot de „vergeten groepen.” Mogelijk is de reden, dat legering weinig spectaculairs biedt. Het valt o.i. dan ook toe te juichen, dat in het januari-nummer van *De Militaire Spectator* een artikel van Majoor J. SJOERDS over het onderwerp legering is verschenen. Evenwel kunnen wij ons niet geheel verenigen met de tactische en stafdiensttechnische opzet van het behandelde voorbeeld, weshalve wij ons enige opmerkingen veroorloven.

Ons eerst bepalende tot de tactiek, wordt in het onderhavige geval aangenomen, dat:

- a. beide partijen beschikken over een beperkt aantal atoomwapens en -bommen (atoomgranaten en -bommen?);
- b. de rggr zich geheel gemotoriseerd van haar huidige opstelling uit naar een concentratiegebied in de richting van de vijand verplaatst, teneinde van daaruit eventueel operatief te worden ingezet;
- c. de vijand uit 0 richting komt (gezien de verdragende gevechten van 641 ri en 6th arm brig).

In het artikel worden voorts de in VS 1120-9 aangegeven richtlijnen nader uitgewerkt. Wij mogen hierbij nog terloops releveren de zinsneden: „Indien uit een legeringsgebied een opmars zal worden ingezet, zullen de hiervoor in aanmerking komende bataljons zo ver mogelijk in de richting van de vijand worden geplaatst en zo dicht mogelijk bij de te verwachten opmarsweg. Indien inderdaad een opmars wordt verwacht zullen de overige onderdelen zoveel mogelijk gegroepeerd worden in een verdeling, welke het formeren van de rggr of de batsggrn bevordert” en „Indien voor meerdere dagen tot legering zal worden overgegaan en de beveiliging van het legeringsgebied prevaleert, zal een verdeling kunnen worden gekozen waarbij een rondom-verdediging wordt verkregen. Deze wijze van indeling waarbij twee onderdelen aan de rand en één in reserve daarachter wordt opgesteld kan worden uitgevoerd voor een compagnie, voor een bataljon of een regiment”.

Uit het bovenstaande mag worden geconcludeerd, dat:

a. inzet van A-wapens mogelijk blijkt, ergo spreiding, optreden in batsggrn, rondom beveiliging, etc. noodzakelijk is;

b. met inzet in 0 rg rekening moet worden gehouden.

Tegen het legeringssoleaat van Majoor SJOERDS hebben wij de volgende bezwaren:

a. een enkel 20 KT-wapen zou de twee infbats, opgesteld in het ZW gedeelte tussen 40 en 80% verliezen gammastraling toebren-

gen, afhankelijk van de mate van dekking, welke hier voorlopig problematisch kan worden genoemd; druk en hitte werden niet in aanmerking genomen, doch ook hiervan kan de uitwerking aanzienlijk worden genoemd;

b. gelet op de ondergrond van het gekozen terrein moet niet worden verwacht, dat het regiment zich binnen enkele uren heeft ingegraven. Zeer zeker zal dit niet het geval zijn v.w.b. het materieel. (Er werden door ons nog enkele berekeningen gemaakt, waarbij o.m. blijkt, dat twee 15 KT-wapens de gevechtskracht van deze rggr tot ongeveer 30% terugbrengen);

c van een rondom-verdediging is geen sprake;

d. de bataljons zijn nog niet gegroepeerd richting oost; er zijn nl. twee assen; één: STEINFELD in 0 rg en één: OSTERFEINE in 0 rg.

Wij zijn voorts van mening, dat het groeperen van bataljonsgevechtsgroepen eerst in de nacht D- 1/D — indien gebrek aan tijd zulks niet dringend voorschrijft — onjuist is. Deze rggr zal met geformeerde batsgrn marcheren, tot legering overgaan en zo nodig met een kleine reorganisatie naar haar actiegebied afmarcheren. De atoomoorlogvoering dwingt tot een dergelijk optreden. Derhalve komen wij, gelet op: A-wapens, opdracht, terrein, etc. tot een oplossing waarvan wij een oelaat (alleen de grote lijnen) bijvoegen.

Wij kozen een opstelling twee voor, één achter, waarbij wij de bataljons en het daarmede gelijk te stellen onderdeel een gebied toewezen.

Ten aanzien van de stafdiensttechnische opzet, in het bijzonder ten aanzien van het bevel, merken wij het volgende op. Terecht stelt Majoor SJOERDS, dat het bivakbevel de standaardindeling volgt van een bevel. Een bivakbevel is immers een operatiebevel. Wij kennen nl. slechts operatiebevelen en geen aanvals-, verdedigings-, bivak-, of andere bevelen. Operatiebevelen zijn nl. bevelen van een commandant, waarin deze zodanige aanwijzingen geeft, dat een gecoördineerd optreden van de troepen onder zijn bevel is verzekerd. Het is daarom jammer, dat in paragraaf 3 van het bevel de standaardindeling van het operatiebevel niet is gevolgd.

Dit zou een gevolg kunnen zijn van het feit, dat schrijver vele bepalingen, welke in een vaste order zouden moeten zijn neergelegd, herhaalt in het bevel in stede van naar de vaste order te verwijzen. Het argument, dat in de practijk de vaste orders te veelomvattend zijn en daarom niet door de onderdelen worden gekend, gaat o.i. niet op. Onderdelen behoeven de vaste orders niet uit het hoofd te kennen. Vaste orders dienen in hoofdzaak om routine-aangelegenheden te regelen, zodat deze niet telkens in bevelen herhaald behoeven te worden.

In het operatiebevel wordt een verwijzing naar het betrokken hoofdstuk van de vaste orders opgenomen. Dit laatste is in overeenstemming met de door CGS goedgekeurde Nederlandse bewerking van het NATO STANAG inzake het gestandaardiseerde operatiebevel. Zonder aan de feitelijke inhoud van het bevel te tornen, volgt hieronder het door Majoor SJOERDS samengestelde bevel in de vorm van het gestandaardiseerde operatiebevel, waarbij verschillen door middel van voetnoten zullen worden toegelicht.

GEHEIM

(Geen afwijking van mondelinge bevelen)¹⁾

Ex nr
16 RGGr
ANEMOON²⁾
131400 feb 55
Nr 3065/1678³⁾

OPERATIEBEVEL Nr 3

Kaarten: GERMANY 1 : 50.000

sheet 123 CLOPPENBURG }
sheet 124 DAMME } Second edition 1951

Document: PERINTREP dtg 131300 feb 4)

1. TOESTAND

a. Vijand

Zie PERINTREP dtg 131300 feb 5)

b. Eigen troepen

- (1) Geallieerde strijdkrachten zijn over gehele front W. EUROPA in contact met GROENLAND
- (2) 641 RI en 6th Arm Brig voeren vertragende gevechten aan O grens in sector N
- (3) 3 LK belast met verdediging sector N
- (4) 6 Div (min) in rggrr gesplitst in huidig concentratiegebied
- (5) 26 RGGr lkres m.i.v. 131400 feb 6)
- (6) Optreden eigen LSK doet toestand van algemeen luchtevenwicht verwachten.

c. Afwijkingen organiek verband

Gene.

2. OPDRACHT

- a. Bivak betrekken in omgeving STEINFELD (4425)
- b. Formeren van bataljonsgevechtsgroepen, gereed voor inzet op dag D uur U

3. UITVOERING

a. Plan

- (1) Verspreide legering in de bossen O van STEINFELD, (driehoek SUDLOHNE (4932) — OSTERFEINE (5122) — DAMME (4520), alle plaatsen inb)⁷⁾
- (2) Uitwendige beveiliging⁸⁾ tot 1500 m buiten grens bivakgebied door patrouillegang
- (3) Bij inwendige beveiliging⁸⁾ nadruk leggen op optreden tegen saboteurs en infiltranten

¹⁾ Naar onze mening zullen in dit geval, waar slechts over beperkte voorbereidings-tijd wordt beschikt, ongetwijfeld mondelinge bevelen zijn uitgegaan.
²⁾ De plaats van de cp (z.n. in code) dient hier te worden aangegeven. Met de vermelding „cp” kan niet worden volstaan.
³⁾ Het is niet wenselijk hier de classificatie „Geheim” te vermelden. Het verwijzings-nummer dient slechts om op eenvoudige en onopvallende wijze een kennisgeving van ontvangst te kunnen geven.
⁴⁾ Hier dient te worden verwezen naar alle documenten — m.u.v. vaste orders — die in het bevel worden genoemd.
⁵⁾ In dit PERINTREP zijn de door Majoor SJOERDS in § 1a onder (1) t/m (4) vermelde gegevens ongetwijfeld opgenomen.
⁶⁾ Hier is in het bevel van Majoor SJOERDS kennelijk een drukfout geslopen. Derhalve is de aanduiding 16 RGGr gewijzigd in 26 RGGr.
⁷⁾ Volgens NATO STANAG nr 2029 worden gebieden gewoonlijk aangeduid door het vermelden van het meest N gelegen punt, waarna verdere punten van de buitenrand van het gebied worden vermeld met de loop van de wijzers van het uurwerk mee.
⁸⁾ Terminologie VS 1120-9 aangehouden.

- (4) Tot nader order graafwerk beperken tot persoonlijke beveiliging
 (5) Het formeren der bataljonsgevechtsgroepen geschiedt in nacht D -- 1/D volgens afzonderlijk bevel
- b. **Groepering**
 Zie bijlage 1
- c. **161 BatInf**⁹⁾
 (1) Een tirpel onder bevel C-VzGcie m.i.v. 132000 feb
 (2) Een tircie (mot) met onder operationeel bevel een sie mitrs en een sie tlvn 105 mm: regres
 (3) 161 BatInf (min)
 (a) Plaatst bivakwacht bij SUDLOHNE
 (b) Patrouilleert in strook I¹⁰⁾
- d. **162 BatInf**
 (1) Plaatst bivakwacht bij DAMME
 (2) Patrouilleert in strook II¹⁰⁾
- e. **163 BatInf**
 (1) Plaatst bivakwacht bij OSTERFEINE
 (2) Patrouilleert in strook III¹⁰⁾
- f. **16 Afd VA** met onder bevel BBt — 17 Afd LtLua
- g. **BBt — 17 Afd LtLua** onder bevel 16 Afd VA
- h. **BCie — 6 GenieBat**
- i. **16 StCie**
 V & I Pel politiewacht te STEINFELD
- j. **16 TkEsk**
 (1) Een pel regres
 (2) 16 TkEsk (min)
- k. **16 ZwMrCie**
- l. **Regres**
 (1) Commandant: C Cie-161 BatInf
 (2) Samenstelling: Cie-161 BatInf (mot) onder operationeel bevel een sie mitrs een sie tlvn 105 mm een pel-16 TkEsk
 (3) Binnen 30 min gereed voor inzet
- m. **Coördinerende bepalingen**¹¹⁾
 (1) Patrouillegang onregelmatig tot 1500 m buiten grens bivakgebied
 (2) Algehele verduistering
 (3) Vuren op vijandelijke vlgtn alleen toegestaan indien rechtstreeks aangevallen
 (4) Prioriteit graafwerk: Schuilloopgraven
 (5) Niemand mag aanvallend gevecht aangaan tijdens legering dan op bevel bivakcommandant
 (6) Graad van gevechtvaardigheid: Normaal
 (7) Zie vaste order, Hoofdstuk (Legering)

⁹⁾ In deze en de volgende subparagrafen worden de bijzondere tactische opdrachten voor elk tot de eenheid behorend of onder bevel van de eenheid gesteld onderdeel vermeld, v.z.v. het geen routinezaken betreft, welke in vaste orders zijn vastgesteld. Zo de door Majoor SJOERDS in subparagraaf c opgenoemde gegevens niet in de vaste orders zouden zijn opgenomen, behoren zij te worden vermeld in paragraaf 5 (Bevelvoering en Verbindingen).

¹⁰⁾ De grenzen van de stroken waren op het legeringssoleaat aan te geven en dan niet d.m.v. verticalen, doch aangepast aan het terrein. In het onderhavige geval ware in het bijzonder aandacht te besteden aan naderingswegen voor infiltratie.

¹¹⁾ In deze paragraaf zijn die bepalingen uit het bevel van Majoor SJOERDS overgenomen, die niet in voorschriften zijn terug te vinden en naar onze mening ook niet in vaste orders zullen zijn vastgelegd.

4. VERZORGING

a. Bevoorrading

- (1) Klasse I
 - (a) Keukens onder regimentscontrôle
 - (b) Voedingsplan
- (2) Klasse II en IV
Onveranderd
- (3) Klasse III
Onveranderd
- (4) Klasse V
Nadere gegevens volgen

b. Gnk afvoer en verpleging

- (1) Vzpl gew in bivakgebied gnkcie
- (2) Afvoer per helicopter aanvragen bij reg arts

c. Diensten

Onveranderd

d. Verkeer ¹²⁾

- (1) Verkeersplan: Zie bijlage 2
- (2) Verkeer bij dag: max twee vtgn per enkelvoudig onderdeel
- (3) Verkeer bij nacht: zonder beperking, doch met black-out
- (4) Verlaten en binnenkomen bivakgebied alleen via contrôleposten van de bivakwachten
- (5) Max snelheid in bivak 20 km/u

e. Personeel

Burgers mogen zich niet op straat vertonen.

5. BEVELVOERING EN VERBINDINGEN ¹³⁾

a. Verbindingen

- (1) Zie OVO nr uitgave
- (2) Vaste ordonnansen route zie bijlage 3

b. Bevelvoering

Zie bijlage 1

kvo ¹⁴⁾

De Kolonel
w.g. J. HAK.

Bijlagen: 1 — Legeringssoleaat
2 — Verkeersplan
3 — Verbindingen

Verzendlijst C

Waarmerking: (Handtekening)

J. BIJL
S3

Ten aanzien van het legeringssoleaat zij nog opgemerkt, dat hoofd en voet gelijkkluidend dienen te zijn aan hoofd en voet van het bevel. Voorts menen wij, dat een beter gebruik kan worden gemaakt van c-
vpel dan thans is geschied, door deze te betrekken in de voorbereidingen voor het opstellen van het verkeersplan. Hij is daarbij meer betrokken dan de reg mto.

¹²⁾ V-pel KonMar is normaal ter beschikking van S4.

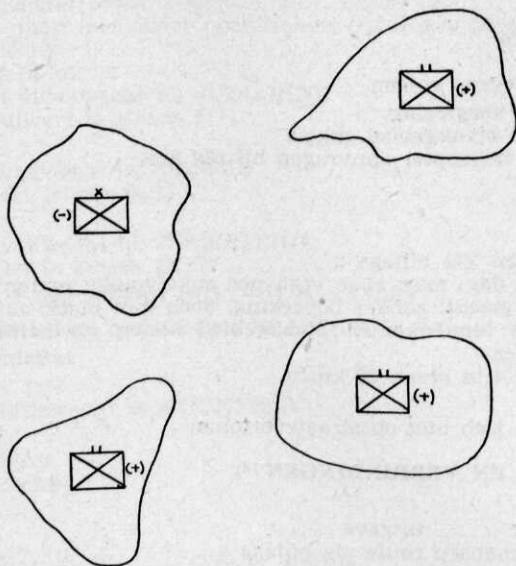
¹³⁾ Bij een legering bestaat geen as van vbdn; deze subparagraaf heeft dus niet te worden opgenomen.

¹⁴⁾ Aanwijzingen voor kennisgeving van ontvangst behoren hier te worden opgenomen.

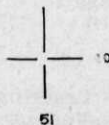
GEHEIM

Kaarten: GERMANY I: 50000.
sheet 123 CLOPPENBURG } second edition 1951
sheet 124 DAMME }

In bovenstaande opstelling liggen de centra van de batsggrn en de rgrn (min) meer dan 4000 yards van elkaar verwijderd.

NOGMAALS: DE SECTIE 3 TE VELDE

door F. TOUBER, *Majoor van de Generale Staf*

Het artikel „De sectie 3 te velde” van de Majoor der Infanterie J. Sjoerds in *De Militaire Spectator* van Maart 1956 stemt tot bezinning, hetgeen een verdienste is van die publicatie. Belangrijk is nl., dat wij ons bezinnen op:

1. de positie van de S 3;
2. de middelen van de sectie 3 te velde.

Zonder over te gaan tot een behandeling in extenso van deze beide onderwerpen, moge het volgende naar voren worden gebracht.

Ad. 1. De positie van de S 3.

De S 3 is een staffunctionaris, ook te velde, hetgeen wil zeggen, dat hij te allen tijde moet voldoen aan de algemene eisen te stellen aan een dergelijk officier. Die eisen zijn duidelijk geformuleerd in de voorschrif-

ten. Zeker niet de onbelangrijkste hoedanigheden, die een stafofficier moet bezitten, zijn bescheidenheid en tact. Ook goede manieren zijn onontbeerlijk. Te velde ligt voor de S 3 het accent op het operationele deel van zijn taak. Hij is dan vóór alles de adviseur van zijn commandant in operationele aangelegenheden en in aansluiting daarop de loyale uitvoerder van diens plannen. Hoewel dus de S 3 een vooraanstaand man is in bv. een infanterieregiment, kenne hij zijn plaats. Zijn initiatieven mogen hem niet doen verworden tot een bemoeial, die het onderdeel „wel even” ter overwinning zal voeren. Bij het verrichten van zijn uitvoerende taak ontvangt hij leiding van de plv. commandant, de chef-stafofficier. Laatstgenoemde supervideert zowel de S 3 als alle overige stafofficiëren. Daarom is een meerouleren van de plv. commandant in de dienst van de sectie 3 ondenkbaar. En even ondenkbaar is, dat een S 3 adviezen geeft aan commandanten van steunende wapens.

Integendeel, hij moet hun adviezen inwinnen om zelf te kunnen komen tot verantwoorde aanbevelingen aan de regimentscommandant. Een vermoeide commandant van bv. een afdeling R/S zal door de S 3 moeilijk op zijn gemak zijn te stellen met een grapje of met een sigaret. Wenselijk is trouwens, dat de afdelingscommandant de S 3 op zijn gemak stelt door maximale steun te doen verlenen aan het door „uitvoerder” in de praktijk te brengen operatieplan van de regimentscommandant. Op welke wijze de ondercommandanten aan hun „trek” komen, is een zaak, waar de S 3 zich inderdaad niet zenuwachtig over behoeft te maken. De regimentscommandant zorgt daarvoor en deze autoriteit en zijn plaatsvervanger zorgen er eveneens voor, dat de S 3 aan „zijn” trek komt, o.a. door hem op te dragen een en ander te formuleren.

Ad. 2. De middelen van de sectie 3.

Verdiënt het werkelijk aanbeveling de sectie 3 uit te rusten met een officiële bureauwagen of een speciaal in te richten DAF?

Zou men een dergelijk voertuig onttrekken aan bv. de regimentsverzorgingscompagnie, dan van tweeën één: of dit is mogelijk zonder dat de verzorgingstaak in het gedrang komt, of de laatstgenoemde functie wordt er door geschaad. In beide gevallen is indeling bij de sectie 3 onverantwoord. Laten wij aannemen, dat in de huidige organisatie de regimentsverzorgingscompagnie beschikt over een gemakkelijk misbare DAF. Het huidige — gerechtvaardigde — streven is gericht op het beperken van het aantal voertuigen. De moeilijkheid hierbij is het aanwijzen van de voertuigen, die redelijkerwijs kunnen vervallen. Prijzen wij ons gelukkig er hier een te hebben aangetroffen.

Nog afgezien van economische overwegingen: het zou ook niet praktisch zijn een bureauwagen of het equivalent daarvan in te delen bij de sectie 3. Het voertuig is uiterst moeilijk te camoufleren en van ingraven is uiteraard geen sprake. Opstelling van een dergelijk — wel comfortabel doch slecht hanteerbaar — apparaat in een vooruitgeschoven commandopost wordt tenslotte eveneens ontraden.

DE POSITIE VAN DE STRAFOPLEGGER IN HET MILITAIRE TUCHTRECHT

door mr. P. J. LA GORDT DILLIÉ, *Kolonel v. d. Mil. Juridische Dienst.*

In *De Militaire Spectator* van Februari 1956, blz. 61, behandelde Lt. Kol. mr. P. Westerdijk onder bovenvermelde titel een beschikking van het H.M.G. waarbij een straf, opgelegd aan een compagniescommandant wegens het niet bestraffen van een onderofficier, die zich aan een ernstig krijgstuchtelijk vergrijp had schuldig gemaakt, werd teniet gedaan.

Met de beschouwingen van de schrijver kan ik mij zeker wel verenigen, doch naar mijn mening is het geenszins denkbeeldig dat het artikel, vooral bij diegenen, die weinig met het tuchtrecht vertrouwd zijn, tot misvattingen aanleiding geeft. Daarom wil ik het volgende onder de aandacht brengen.

In het Reglement betreffende de Krijgstucht (art. 27 lid 2) staat vermeld, dat iedere meerdere — dus ook de tot straffen bevoegde meerdere — zich zelf aan een krijgstuchtelijk vergrijp schuldig maakt indien hij niet optreedt tegen een te zijner kennis gekomen krijgstuchtelijk vergrijp. Dat deze bepaling voor een tot straffen bevoegde meerdere niet betekent, dat hem de vrijheid wordt ontnomen om zelfstandig een beslissing te nemen over het al dan niet opleggen van een straf, heeft het H.M.G. nog eens duidelijk onderstreept, maar wel volgt uit die bepaling dat indien niet straffen synoniem is met niet optreden, die commandant zich wel degelijk schuldig maakt aan een krijgstuchtelijk vergrijp.

Zo zal een commandant, die een hem gerapporteerd ernstig vergrijp voor kennisgeving naast zich neerlegt dan wel uiterst oppervlakkig onderzoekt, waardoor de dader een bestraffing ontloopt, zich stellig aan een krijgstuchtelijke correctie bloot stellen.

Trouwens ook in andere gevallen kan hij een dergelijk risico lopen, bv. wanneer hij, hoewel overtuigd dat gestraft moet worden, volstaat met een terechtwijzing uit vrees voor complicaties of omdat het een „vriendje” betreft.

Het is dus zeker niet zo dat de strafoplegger bij niet straffen te allen tijde gevrijwaard is voor een krijgstuchtelijke correctie, maar ook in die (uiteraard de meeste) gevallen waarbij hij dat wel is, wil dat nog niet zeggen dat hem geen verwijt over zijn strafbeleid kan worden gemaakt. Immers het is in de eerste plaats de commandant die verantwoordelijk is voor de krijgstucht bij het onderdeel en één van de middelen hem gegeven om die tucht te handhaven is de bevoegdheid om straffen op te leggen, wanneer waarschuwingen en terechtwijzingen niet baten. Indien nu blijkt dat door het niet of onvoldoende hanteren van die bevoegdheid de tucht meer en meer verslapt dan is het strafbeleid van die commandant fout.

Het is vanzelfsprekend dat de chef van die commandant daarin niet behoeft te berusten. Deze kan naast het geven van de nodige aanwijzingen bij niet-bestrafing van vergrijpen zelf tot strafoplegging overgaan dan wel een reeds opgelegde straf overnemen. Blijft de commandant hetzij uit onbekwaamheid, hetzij uit onwilligheid in gebreke zijn

taak als strafoplegger naar behoren uit te voeren, dan zal hij dit ongetwijfeld in zijn beoordeling merken en dit kan zijn bevordering schaden. In ernstige gevallen loopt hij bovendien de kans van zijn commando ontheven te worden.

Ik hoop aan de hand van het bovenstaande duidelijk te hebben gemaakt dat de tot straffen bevoegde meerdere, hoewel hem in zijn strafbeleid een grote mate van vrijheid wordt gelaten, zich goed reken-schap moet geven van zijn verantwoordelijke taak als strafoplegger, want doet hij dat niet dan kunnen de consequenties voor hem zeer onaangenaam zijn en een beroep op de onafhankelijkheid van de tucht-rechter helpt hem niet.

Uit de Buitenlandse Vakpers

Enkele praktische lessen uit de oorlog in Korea

Aan de hand van de officiële rapporten vraagt schrijver zich af, welke lessen van waarde kunnen zijn voor de toekomst.

1. op tactisch gebied

a. t.a.v. de vijand

- het gevaar van massale infiltraties door een infanterie die krachtig en hard is
- de waarde van veldversterkingen
- de grote invloed van de onmiddellijke tegenaanval
- koelbloedigheid en vuurdiscipline bij vijandelijke nachtaanvallen
- het grote belang van goede verbindingsmiddelen

b. t.a.v. de eigen troepen

- het offensieve defensief, waardoor men snel tot de tegenaanval kan overgaan
- de betekenis van steunpunten in combinatie met mobiele verdediging
- het belang van de ondersteunende wapens der Infanterie
- soepelheid in het gebruik van bataljons-gevechtsgroepen, maar waken tegen versnippering in compagnieën.

2. op technisch en tactisch gebied

- de steeds groter wordende betekenis der mortieren van alle kalibers, de vergroting van hun dracht, hun soepelheid in het gebruik
- de coördinatie van de wapens op alle echelons door een steeds gro-

ter en meer intensief gebruik van waarnemers bij de infanterie compagnieën

- soepele verbindingsmiddelen
- verlichting van het slagveld vooral in de verdediging (lichtgevende projectielen van de geweergranaat af tot de 155 mm houwtiser)
- het aangeven van de doelen voor luchtsteun met rookgranaten van alle wapens.

3. op het gebied van bevelvoering en techniek

- alle officieren en onderofficieren moeten de hun ter beschikking staande verbindingsmiddelen grondig kennen
- krachtige discipline t.a.v. verbindingsmiddelen (verbindingsveiligheid), transporten, uitrusting, bewa-pening en vuur
- alle officieren en onderofficieren moeten over de onmisbare morele en geestelijke weerstand beschikken
- vakkennis en karakter van de aanvoerders zijn van doorslagge-vende betekenis voor de waarde van de troep
- het gebruik van de helicopter
 - als middel voor directe bevelvoering van hogere commandanten
 - als middel voor bevoorrading en evacuatie
 - als middel voor troepentransport
- het uitstekende Amerikaanse systeem t.a.v. te verlenen luchtsteun
- zware artillerie zal veel van zijn

doeltreffendheid verliezen, daar het moeilijk zal zijn deze in grotere hoeveelheden te concentreren, waardoor zij te kwetsbaar zou worden.

- zware mortieren zullen, door hun mobiliteit en mogelijkheden tot verspreiding steeds meer worden toegepast.
- de coördinatie van alle wapens, welke tot nu toe op het niveau van de divisie plaats vond, moet voortaan op het niveau van het bataljon geschieden
- het gevecht bij nacht moet als normaal worden beschouwd.

T.a.v. de opleiding is schrijver van vier maanden moet kunnen opleiden. Hij ma in zes perioden, elke periode met een oefentijd van 2 of 3 weken.

1. twee weken individuele opleiding en werking wapens
2. twee weken, elke dag schieten, op door het terrein in gevechtstenuë stellen in verdediging, verplaatsing
3. alarm oefeningen, uitvoeren van mondelinge bevelen, uitvoeren van echte vuurplannen, met nadruk op vuurdiscipline, onderhoud wapens, uitrusting en kleding te velde
4. uitvoeren van aanvallen en stormaanval met steun van de ondersteunende wapens
5. nachtelijke verplaatsingen, nachtgevechten (offensief en defensief) compagnieoefeningen van 24 uur
6. uitvoeren van dag- en nachtpatrouilles, aanvalsoefeningen met doorschrijding van eigen troepen, bataljonsoefeningen van 48 uur

Als algemene richtlijnen voor de opleiding geeft schrijver aan:

- schieten en gewenning aan vuur
- alarm en verplaatsingen
- inrichten van opstellingen en maken van vuurplannen
- coördinatie van de vuursteun voor de infanterie op verschillende niveaus
- camouflage en verspreiding.

„Enkele praktische lessen uit de oorlog in Korea” door Luitenant-Kolonel Le Mire in „Tijdschrift voor militaire documentatie”, September 1955. B. K.

Opleiding van officieren en onder-officieren.

De geest van een leger hangt af van zijn officieren. De eisen, die aan officieren moeten worden gesteld zijn hoog. De taak van de officier als aanvoerder, opvoeder en instructeur is zo zwaar, dat die taak alleen maar goed kan worden volbracht door mensen van karakter met een rijke geest en een sterk lichaam. Daarnaast vormen realistisch inzicht, een warm hart, koel overleg en het durven nemen van risico's eveneens onmisbare elementen voor elke officier. Bij de opleiding van de officier en de onder-officieren is het noodzakelijk deze op gedegen wijze in kennis te stellen met de problemen van de oorlogvoering en aanvoering van mensen. Zij moeten een ruime kennis hebben van de sociale, economische, politieke en geestelijke problemen van deze tijd. Geschiedt dit niet, dan worden zij enge militaire specialisten en zij blijven blind voor de inhoud van de grote waarden die het leven beheersen, waarvoor zij strijden en die zij moeten verdedigen. Daarnaast moet de opleiding zowel theoretisch als praktisch zijn. Schrijver acht het volgende schema voor de officiersopleiding het beste.

1. opleiding bij de troep
2. opleiding bij de militaire academie
3. het uitoefenen van een troepencommando
4. opleiding bij de wapenschool.

ad 1. Iedere candidaat voor de officiersopleiding moet eerst als eenvoudig soldaat dienen. Wie niet aan den lijve het gewone soldatenleven heeft ondervonden loopt steeds het gevaar later als officier „troepen-vreemd” te worden. Deze troependienst moet één jaar duren. In deze periode wordt de candidaat opgeleid tot groepscommandant. Aan het einde van het jaar volgt bevordering tot vaandrig.

ad 2. De Militaire Academie bouwt voort op de opleiding bij de troep. Deze opleiding heeft ten doel door opvoeding en opleiding de basis te scheppen voor de uitvoering van de taak van de jonge officier als opvoeder, opleider en aanvoerder in een compagnie of overeenkomstig onderdeel. De opvoeding - voornamelijk gebaseerd op de vorming van het karakter en de persoonlijkheid — moet tot resultaat hebben dat alle candidaten van dezelfde officiers-opvatting worden doordrongen.

De opleiding beoogt de toekomstige officier die kennis bij te brengen, welke hij

nodig heeft om zijn taak naar behoren te vervullen. De duur van de opleiding aan de Academie stelt schrijver op één jaar. De lessen omvatten tactiek, militaire aardrijkskunde, krijgsgeschiedenis, logistiek, wapenleer, motortechniek en motor-rijkmunde, ABC oorlogvoering, verbindingsleer, methode van instructie en grondige sportbeoefening. Voorts onder-richt in één vreemde taal.

ad 3. Op de Academie-periode volgt een troependienst van 6 maanden bij het wapen, waarbij de cadet uiteindelijk zal worden ingedeeld. Hij krijgt daar een functie als plv. pelotonscommandant, dus nog geen zelfstandige, verantwoordelijke functie, maar als het ware als „bijloop”. In deze periode zal hij ook een blik werpen op de luchtmacht en de Marine, zodat zijn algemene kennis wordt vergroot en zijn blik wordt ver-ruimd.

ad 4. Tenslotte gaan de aanstaande officieren voor 6 maanden naar „hun” wapenschool, waar zij hun praktische eindopleiding voor pelotonscommandant krijgen.

Na deze 3-jarige opleiding volgt de aanstelling tot 2e Luitenant. Ten aanzien van de opleiding van de beroeps-onder-officier nog het volgende. Schrijver stelt deze op 2 jaar, verdeeld in de volgende perioden:

Algemene vorming en opleiding	— 6 maanden
Specialistische opleiding	— 6 maanden
Gezamenlijke verdere vorming	— 6 maanden
Troependienst, als plv. troepencdt.	— 6 maanden.

„Gedanken zur Offizier- und Unter-offizier Ausbildung im Heer” door J. Schultz-Naumann in „Wehrkunde”, September 1955. B. K.

Leiderschap.

Leiderschap bestaat niet in het ge-bruiken van een aantal slimmigheidjes om de mensen datgene te laten doen, wat zij eigenlijk niet willen. De menselijke verhoudingen zijn de basis van elk suc-cesvol leiderschap. Daarvoor heeft men in hoofdzaak nodig, dat men zijn vak kent en de menselijke vaardigheid heeft om de mensen er toe te brengen hun best te doen. De oude opvatting is, dat het voldoende is, wanneer men zijn vak kent. Maar het succes als leider wordt

veel meer bepaald door datgene wat men van zijn mensen weet, dan datgene wat men weet van zijn materieel of tactiek.

Voor de tweede wereldoorlog werd er aan het begrip leiderschap bij de oplei-ding niets gedaan. Men moest het zo in de practijk maar leren en ervaren. Sinds de oorlog wordt er op de Militaire Aca-demie les gegeven in militaire psycholo-gie en leiderschap. Daarnaast worden er op last van het Ministerie van Oorlog ook cursussen op dit gebied op hoger niveau gegeven. Schrijver beziet het leiderschap op een hoger niveau. Er is daar een bepaalde denkrichting, die er van uitgaat, dat wanneer een onder-geschikt leider faalt, hij van zijn com-mando moet worden ontheven. Dit is een bijzonder dure manier van perso-neelsbehandeling. Wie weet of de ver-vanger het zoveel beter zal doen? Ge-trainde en ervaren leiders zijn een vrij schaars artikel. Fouten zijn kostbaar, maar zij vormen de beste weg om ervan te leren. Wanneer iemand bij herhaling dezelfde fouten maakt, moet hij zeer zeker weg, maar wanneer men iemand die voor de eerste keer een fout maakt wegstuurt, is dat tevens het weggooien van ervaring en van de kostbare mo-gelijkheid om er van te leren. Een waarlijk groot leider moet het risico durven dra-gen, dat zijn ondergeschikten fouten maken. Een leider, die zijn mensen zo-danig kan leiden en opvoeden dat ze het uiterste wat in hen zit geven, betekent veel meer dan een leider die onmiddellijk iedereen wegstuurt die faalt. Er zijn officieren die denken dat leiderschap niet kan worden geleerd, men moet er als het ware voor geboren zijn. Als dat waar was, zou het er maar somber uit-zien met het leger, want in tijd van oor-log heeft het leger meer dan een mil-lioen officieren nodig. De ontwikkeling van de aanwezige mogelijkheden tot lei-derschap is gemakkelijker dan men in het algemeen denkt. Men moet rustig overdenken hoe men de mensen moet aanpakken. Wanneer men de troep als „massa” ziet en iedereen en alles over één kam scheert, is men er naast (Mont-gomery noemde deze wijze van hande-len de meest zekere weg naar de neder-laag. B. K.). De troep is een verzameling van mensen, ieder met zijn eigen per-sonlijkheid. Men kan er alles uit halen, als men zijn tijd en zijn interesse aan die troep geeft.

„Don't let management trick you” door Kolonel B. S. Waterman in „Com-bat Forces”, September 1955

B. K.

Gecombineerde operatie „Ivy”.

Sinds de eerste atoomexplosie in de woestijn van Nevada bij Alamogordo in 1945, is de ontwikkeling van atomische en thermonucleaire wapens steeds voortgegaan. Operatie „Ivy” was de vierde „overzee” operatie op dit gebied. Het betrof hier de eerste explosie van de eerste waterstofbom in de geschiedenis der mensheid. Om deze explosie te laten slagen was er een speciale „task force” van leger, marine en luchtmacht samengesteld, het geheel onder bevel van generaal-majoor Clarkson van het leger. Bovendien waren een groot aantal burger wetenschapsmensen ingeschakeld. De allesomvattende veiligheidsmaatregelen, de grote belangen die met deze explosie op het spel stonden, maakten het geheel tot een operatie van bijzondere betekenis en grootte. Om een idee te krijgen wat er aan deze operatie — uitgevoerd door „task force 132” — vastzat, moge het volgende overzicht van het operatieplan dienen.

- A. Opzet der operatie
- B. Organisatie en bevelverhoudingen
- C. Deelnemende eenheden en benodigd materiaal
- D. Wetenschappelijk testprogramma
- E. Opsomming van taken van wetenschappelijke groep
- F. Opsomming van taken van legereenheden
- Fl. Opsomming van taken van veiligheidseenheden
- G. Opsomming van taken van marine-eenheden
- H. Opsomming van taken van luchtmachteenheden
- I. Alarmeringsplan bij eventuele vijandelijke actie
- J. Plan van inlichtingsdienst
- K. Algehele administratie
- L. Verzorging van de wetenschappelijke, leger-, marine- en luchtmachteenheden
- M. Verbindingsplan
- N. Financiën
- O. Weerdienst
- P. Radioactieve veiligheidsmaatregelen
- Q. Reddingsplan
- R. Evacuatieplan
- S. Waarnemingsplan (op afstand en ter plaatse na de explosie)
- T. Officiële waarnemers
- U. Fotografisch plan.

De zorgvuldige en uiterst secure voorbereiding heeft deze zeer grote operatie inderdaad doen verlopen zoals men zich dit had voorgesteld. Het geheel van maatregelen waarbij ongekende hoeveelheden materieel en een groot aantal per-

soneel bij was betrokken toonde aan dat men bij dit soort proeven niet over een nacht ijs gaat. Daar is de zaak ook te ernstig voor.

„Joint operations-operation Ivy” door kolonel F. Salkton in „Military Review” September 1955. B. K.

De worsteling om steunpunten.

Een van de doeleinden van de Sowjet-Russische politiek is, de V.S. er toe te brengen de steunpunten op het gebied van andere staten te ontruimen. Sowjet-Rusland keert daarmee een omgekeerde Monroe-doctrine tegen de V.S. Het Britse maandschrift *The Twentieth Century* herinnert aan de theorie van de Britse geograaf Mackinder, die in het begin van deze eeuw in zijn boek „Democratic ideals and reality” (1919, herziene uitgave 1942) Europa, Azië en Afrika beschouwde als één samenhangend wereldeiland (met 2/3 van de landoppervlakte der aarde) met Oost-Europa en Centraal-Azië als „hartland”. Hij voorzag, dat de beheerser van laatstbedoeld gebied het gehele wereldeiland zou veroveren en hierop een nieuw wereldrijk zou oprichten. Aanvankelijk nam hij aan dat deze rol aan Duitsland zou toevallen en eerst kort voor zijn dood in de herziene uitgave van zijn boek begreep hij dat de Sowjet-Unie zich opmaakte om een greep naar de beheersing van het wereldeiland te doen. Mackinder zag hierin een dodelijk gevaar voor Groot-Brittannië en als enige afweermaatregel de aaneensluiting van de kleinere „eilanden” (Amerika, Groot-Brittannië, Japan, Zuid-Oost Azië) tot een defensief verbond.

Het tijdschrift wijst er op dat dit denkbeeld thans in grote mate is verwezenlijkt door het systeem: Nato-Seato-verdrag; verdrag van Bagdad tussen Turkije, Irak, Iran en Pakistan; verdragen tussen de V.S. enerzijds en Japan, Zuid-Korea en Formosa anderzijds.

Hierdoor is een zeker evenwicht ontstaan, waarbij de aanwezigheid van Amerikaanse strijdkrachten in steunpunten aan de rand van het „hartland” voor de kleinere bondgenoten een garantie vormt tegen het Amerikaanse isolationisme.

Het Sowjet-Russische streven naar „ontspanning” is volgens het Britse tijdschrift een poging om het evenwicht weer te verbreken, door Amerika er toe te brengen de steunpunten te ontruimen en daarmee de randstaten op te offeren, terwijl de Sowjets het hartland blijven beheersen.

M. R. H. C.
The Twentieth Century, Juli 1955.

Verdere gegevens over de NIKE.

Dit supersonisch, geleide grond-lucht-projectiel, dat thans de USA zal beveiligen tegen overvallen van een vijandelijke strategische luchtmacht heeft een plafond van ongeveer 25 km, een afstandsbereik van bijna 50 km en een snelheid van meer dan 2000 km per uur.

De wapens staan nu opgesteld op de vele heuvels, die de industriële en strategische centra van de Verenigde Staten omringen. Zij kunnen het opnemen tegen elk bekend vliegtuigtype, zelfs bij mist, duisternis en door een wolkendek heen. Men treedt op in twee gebieden: het vuurleidingsgebied en het afvuurgebied. Het eerste beslaat een oppervlakte van ongeveer 30 vierkante kilometer en omvat onder meer drie radarposten en een computer (hier worden de berekeningen uitgevoerd). Een der radarposten spoort het vijandelijke doel op, waarna een tweede het overneemt, de gegevens bepaalt en deze doorgeeft aan de computer. De derde radar volgt het afgeschoten projectiel tijdens zijn vlucht en rapporteert alle bewegingen aan de computer, die doorlopend het dichtstbijzijnde interceptiepunt tussen projectiel en doel calculeert, en het projectiel op het doel geleidt.

Het afvuurgebied ligt doorgaans op een afstand van 1 tot 4 mijl van het vuurleidingsgebied en het omvat 42 acres, waarvan 15 voor de opstellingen en de rest uit veiligheidsoogpunt.

De NIKE is doorlopend paraat en de radartoestellen zijn steeds bemand. Men neemt geen enkel risico en elk niet te identificeren radarbeeld heeft alarm tot gevolg. Binnen enkele seconden zijn de projectielen dan gereed om te worden afgevuurd.

De eerste NIKE-batterij was in December 1953 inzetbaar.

„Nike deployment”, door Col. Steven Malevitch in „The Military Engineer”, Nov./Dec. 1955. v. H.

TE KOOP

1. officiers - service - dress
in uitstekende staat;
2. zwart laken ceremonieel tenue
met toebehoren voor 1ste luit. inf.,
zo goed als nieuw.
maat \pm 50.

Te bevragen: Den Haag, v. Diepenburch-
straat 54, telefoon 775406.

D. CORNELISSEN

Amsterdam-C, Sloterdijkstr. 1, tel. 40619

Aannemer van Sloopwerken

Handel in

Afbraak, ongeregelde goederen,
ijzer en metaal.

Coöperatieve Zuivelfabriek en Malerij

„WOUW” - (N.B.)

N.V. Technisch Bureau voor Economisch Kolenverbruik v.h.

ASSELBERGS & NACHENIUS

Breda
Tel. 8290 en 9463

- CENTRALE VERWARMING OP ELK GEBIED
- LUCHTBEHANDELING EN TRANSPORT VOOR IEDER DOEL
- VENTILATOREN IN ALLE UITVOERINGEN